

**ВО АРБИТРАЖНАТА ПОСТАПКА ЗАВЕДЕНА ПОД БР. 26696/ХБХ ВО СОГЛАСНОСТ СО
ПРАВИЛАТА НА МЕЃУНАРОДНАТА ТРГОВСКА КОМОРА**

Помеѓу

ГАМА ГУЧ СИСТЕМЛЕРИ МЕХНДИСЛИК ВЕ ТААХНУТ А.Ш.

Тужител

против

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Тужен

ВТОРО СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ НА

ДЕЈАН КОСТОВСКИ

---

4 август 2023 година

СОДРЖИНА

1.	ВОВЕД	2
2.	МИСЛЕЊЕ	2
A.	ЦЕЛТА НА ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА.....	2
B.	ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО	10
	1) Предлогот за предстечајна реорганизација.....	10
	2) Решение за одредување на мерки за обезбедување.....	15
	3) Именувањето на привремен стечаен управник.....	16
	4) Барањата за изземање на стечајниот судија.....	21
	5) Рочиште за писмените приговори на доверителите	23
	6) Водењето на стечајната постапка.....	25
C.	ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО	27
	1) Информации за поповолно намирување на доверителите.....	27
	2) Анализа за справување со идни ризици.....	29
	3) Преговори помеѓу ТЕ-ТО и неговите доверители.....	29
	4) Третман на побарувањето на ГАМА	30
D.	ТРЕТМАН НА ПОБАРУВАЊАТА НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ НА ТЕ-ТО	32
	1) Формирањето на класи на доверители	32
	2) Рок за спроведување на Планот за реорганизација	34
E.	ИСХОДОТ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА НА ТЕ-ТО.....	35
3.	ЗАКЛУЧОК	42

1. **ВОВЕД**

1. Правните советници на ГАМА Гуч Системлери Мехндислик ве Таахнут А.Ш. (во понатамошниот текст “ГАМА”) побараа од мене да подготвам второ стручно мислење во одговор на Правното мислење на г. Ацо Петров од 04.04.2023 година (во понатамошниот текст “Мислењето на Петров”).
2. Ова Второ стручно мислење го надополнува моето прво Стручно мислење од 25.11.2022 година (во понатамошниот текст “Првото мислење на Костовски”) чија содржина во целост ја потврдувам.
3. Ги опишав моите квалификации за подготовка на овие Мислења во Воведот на моето Прво мислење.
4. Во моето Прво мислење заклучив дека Основниот граѓански суд Скопје сторил низа на суштински прекршувања на Законот за стечај (во понатамошниот текст “Законот за стечај”),¹ во рамките на предстечајната реорганизација на Друштвото за производство на електрична енергија и топлина ТЕ-ТО АД Скопје (во понатамошниот текст “ТЕ-ТО”).
5. г. Петров не се согласува со моите заклучоци. Тој наведува дека предстечајната реорганизација на ТЕ-ТО се водела суштински во согласност со текстот и духот на Законот за стечај.² Со должна почит, не се согласувам со ставовите и мислењата на г. Петров од причините образложени во понатамошниот текст.

2. **МИСЛЕЊЕ**

А. **ЦЕЛТА НА ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА**

6. Како што објаснив во моето прво мислење, спроведување на постапката со поднесување на предлог за отворање на стечајна постапка заедно со план за реорганизација, во суштина преставува хибридна постапка за реорганизација во која во првата фаза, должникот треба да подготви план за реорганизација, да ги информира и да води преговори со неговите доверители со цел за обезбедување на потребното законско мнозинство за прифаќање на планот за реорганизација, додека во втората фаза, должникот го поднесува предлогот за отворање на стечајната постапка со планот за реорганизација до судот кој врши контрола на исполнетоста на условите за отворање на стечај и законитоста на планот за реорганизација и ја спроведува постапката за изјаснување на доверителите по планот за реорганизација.³

---

¹ Закон за стечај (“Службен весник на Република Македонија” број 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/11, 79/13, 164/13, 29/14, 98/15 и 192/15) (во понатамошниот текст “Закон за стечај”)

² Мислењето на Петров, точка 4

³ Првото мислење на Костовски, точки 13-15

7. г. Петров генерално се согласува во однос на целта на предстечајната реорганизација наведена во моето мислење⁴ но заклучува дека предстечајната реорганизација треба да се третира како суштински различен вид на реорганизација.⁵ Потпирајќи се на член 215-д став (б) од Законот за стечај⁶, г. Петров тврди дека *“...исклучувањето на примената на најголемиот број на одредби за реорганизација на должникот по отворање на стечајната постапка, јасно укажува на намерата на законодавецот предстечајната реорганизација да се третира како суштински различен вид на реорганизација во кој важат поинакви правила”*. Заклучокот на г. Петров е погрешен. Намерата на законодавецот со измените на Законот за стечај со кој се вовеле предстечајната реорганизација⁷ беше да се поттикнат должниците да спроведуваат постапки за реорганизација со цел за побрзо завршување на стечајните постапки. Имено, во 2013 година Министерството економија предложи воведување на предстечајната реорганизација со цел да се намали преголемата примена на ликвидацијата на деловниот потфат на должниците и побрзо затворање на стечајните постапки, особено преку тоа што судските спорови со доверителите би продолжил да ги води реорганизираниот должник *“...многу малку се применува планот за реорганизација на должникот со кој релативно брзо би се завршувале стечајните постапки поради фактот што сите судски спорови ќе продолжи да ги води реорганизираниот должник, а стечајната постапка ќе се заклучи.”*⁸.
8. Исклучувањето на примената на одредени членови од Законот за стечај со кои се уредува постапката за реорганизација во стечај на предстечајната реорганизација е претежно од процесно-правен аспект заради спроведувањето на предстечајната реорганизација во најкус можен рок по поднесувањето на предлогот за предстечајна реорганизација од страна на должникот⁹ без претходно преземање на управувањето со имотот на стечајниот должник од страна на стечајниот управник¹⁰ и формирање на стечајната администрација односно Одбор на доверители и Собрание на доверители.¹¹ Од материјално-правен аспект, предстечајната реорганизација има идентична цел со реорганизацијата во стечај, односно колективно намиравање на доверителите на стечајниот должник со склучување на посебен договор за порамнување на

⁴ Мислењето на Петров, точки 44, 45, 52

⁵ Мислењето на Петров, точки 47-49

⁶ Со член 215-д став (б) од Законот за стечај одредбите со кои се уредува постапката за реорганизација и планот за реорганизација во стечајна постапка се применуваат и на предстечајната реорганизација освен членовите 216, 220, 222, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 234, 236, 237, 239 став (4), 241, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253 и 254 од Законот за стечај

⁷ Закон за изменување и дополнувања на Законот за стечај (“Службен весник на Република Македонија” бр. 79/2013)

⁸ Иницијална проценка на влијание на регулативата – Закон за стечај од 13 март 2013 година, стр. 2

⁹ Согласно член 215-г став 1 од Законот за стечај рочиштето за одлучување по предлогот и гласање по планот за реорганизација мора да се одржи во рок од 60 дена од денот на донесувањето на решението за поведување на претходна постапка

¹⁰ Согласно член 77 став 1 од Законот за стечај по отворањето на стечајната постапка, стечајниот управник веднаш ќе го преземе во владение и управување целиот имот што влегува во стечајната маса

¹¹ Закон за стечај, член 38 и 45

побарувањата утврдени со планот за реорганизација што е насочен кон натамошно одржување на должниковиот деловен потфат.¹²

9. Предстечајната реорганизација не е изолирана од принципите и начелата на стечајната постапка и истата претставува дел од стечајната постапка¹³ во која наместо впаричување на имотот на должникот за да се намират побарувањата на доверителите може да се спроведе реорганизација со отпишување на долгот, одложување на долгот, преобразба на долгот во удел во друштвото и продажба на претпријатието како целина или дел од него.¹⁴ Улогата на судот во предстечајната реорганизација е идентична со таа во стечајната постапка, односно да ги заштити интересите на доверителите на должникот кој предлага реорганизација, особено преку испитување дали се исполнети условите за отворање на стечајна постапка на должникот и дали предложениот план за реорганизација е составен во согласност со Законот за стечај.¹⁵ Притоа, судот мора да се придржува кон националните стандарди за водење на стечајната постапка содржани во Законот за стечај и Правилникот за професионални стандарди за стечајна постапка¹⁶ (во понатамошниот текст **“Националните стандарди за стечај”**)¹⁷
10. Намерата на законодавецот предстечајната реорганизација да се спроведува во согласност со Националните стандарди за стечај е очигледна и од тоа што, непосредно по воведувањето на предстечајната реорганизација, во јануари 2014 беше усвоен Законот за вонсудско спогодување (во понатамошниот текст **“Законот за вонсудско спогодување”**).¹⁸ Со Законот за вонсудско спогодување се воведо вонсудска постапка за финансиско реструктуирање со цел на должник кој станал неликвиден (кога доцни со исполнување на една или повеќе парични обврски повеќе од 30 дена)¹⁹ и/или инсолventен (кога во период подолг од 30 дена не е во можност, без одлагање, да исплати достасано побарување врз основа на веродостојни исправи или ако вредноста на неговиот имот не ги покрива неговите обврски)²⁰ да му се овозможи финансиско реструктуирање врз основа на кое ќе постане ликвиден и solventен и на неговите доверители да им се овозможат поповолни можности за намирување на нивните побарувања од можностите кои би ги добиле со отворање на стечајна постапка спрема должникот.²¹ Целта на предстечајната реорганизација и вонсудското спогодување е идентична со тоа што предстечајната реорганизација се спроведува во стечајна постапка а вонсудското спогодување во управна

¹² Закон за стечај, член 3 став 1

¹³ Согласно член 2 став 1 алинеја 66 од Законот за стечај стечајната постапка е колективна постапка што ја води надлежниот суд за реорганизација или за ликвидација на должникот

¹⁴ Закон за стечај, член 2 став 1 алинеја 60

¹⁵ Првото мислење на Костовски точки 13-15

¹⁶ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка (Службен весник на Република Македонија бр. 118/2006 и 47/2014)

¹⁷ Согласно член 2 став 1 алинеја 31 од Законот за стечај национални стандарди се стандарди кои се однесуваат за постапката, начинот и роковите за продажба на имотот од стечајната маса, начинот на чување на документацијата и другите национални стандарди кога тие се определени со Законот за стечај и Правилникот за професионални стандарди за стечајната постапка

¹⁸ Закон за вонсудско спогодување (“Службен весник на Република Македонија” број 14/2014) (во понатамошниот текст **“Закон за вонсудско спогодување”**)

¹⁹ Закон за вонсудско спогодување, член 4

²⁰ Закон за вонсудско спогодување, член 5 став 3 и 4

²¹ Закон за вонсудско спогодување, член 8

постапка.²² Она што е карактеристично за вонсудското спогодување е дека оваа постапка е задолжителна за должник кој станал неликвиден и/или инсолventен²³ и дека до нејзиното завршување не е дозволено да се отвора стечајна постапка над должникот.²⁴

11. Исто како во предстечајната реорганизација, постапката за вонсудско спогодување може да се отвори само на предлог од должникот.²⁵ Должникот кој се наоѓа во состојба на неликвидност или инсолventност е должен да предложи отворање на постапка за вонсудско спогодување во рок од 30 дена од настанување на неликвидноста или најдоцна во рок од 21 ден од настанувањето на инсолventноста.²⁶ Предлогот за отворање на постапка за вонсудско спогодување се доставува до Министерството за економија. Во предлогот должникот е должен да достави извештај за финансиската состојба и работењето на должникот, план за финансиско реструктуирање, план за оперативно пререструктуирање, извештај од овластен проценувач кој содржи процена на вредноста на друштвото и позитивно мислење на планот за финансиско и оперативно реструктуирање, попис на имотот и правата на должникот кои се запишани во соодветни уписници и опис на преговорите со доверителите, доколку ги имало и кои му претходеа на предлогот за отворање на постапката, вклучувајќи и потребни известувања доставени до доверителите кои учествуваат во постапката.²⁷
12. Исто како во предстечајната реорганизација, во планот за финансиското реструктуирање должникот може да предвиди намалување и одлагање на достасаните должникови обврски,²⁸ со тоа што предвидени се заштитни механизми во однос на максималниот износ на намалувањето на побарувањата на доверителите во зависност од рокот за спроведувањето на планот за финансиско реструктуирање. Поконкретно, доколку должникот предлага исплата на побарувањата во намален износ, процентот што должникот го предлага на доверителите за исплата на нивните побарувања не може да биде помал од 30% ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од четири години, или помал од 40% ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од осум години.²⁹
13. Органи во постапката за вонсудско спогодување се Спогодбен совет составен од три члена именувани од страна на Министерството за економија и повереник кој се избира од редот на стечајните управници.³⁰ По приемот на уреден предлог за вонсудско спогодување, освен ако не постојат процедурални пречки, Спогодбениот совет донесува решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување и објавува оглас со кој ги повикува сите доверители да ги пријават своите побарувања.³¹ По пријавата на побарувања на доверителите,

---

²² Закон за вонсудско спогодување, член 18

²³ Закон за вонсудско спогодување, член 7

²⁴ Закон за вонсудско спогодување, член 26 став 3

²⁵ Закон за вонсудско спогодување, член 14 став 2

²⁶ Закон за вонсудско спогодување, член 7 и член 26

²⁷ Закон за вонсудско спогодување, член 27

²⁸ Закон за вонсудско спогодување, член 31 став 1

²⁹ Закон за вонсудско спогодување, член 31 став 3

³⁰ Закон за вонсудско спогодување, член 19-21

³¹ Закон за вонсудско спогодување, член 33-37

Спогодбениот совет одржува рочиште на кое ги утврдува побарувањата спрема пријавите на доверителите и исправите доставени од страна на должникот, му дава можност на должникот и повереникот да се изјаснат во однос на предлогот и, доколку се исполнети условите, ги повикува доверителите да се изјаснат по предложениот план за финансиско реструктуирање.³² Право на гласање имаат само необезбедените доверители и обезбедените доверители кои се откажале од правото на одвоено намирување и планот за финансиско реструктуирање се смета за прифатен ако за него гласаат мнозинство на доверители со побарувања над половина од вредноста на сите утврдени побарувања.³³ Во случај на прифаќање на планот за финансиско реструктуирање, должникот поднесува предлог за склучување на вонсудска спогодба до нотар кој донесува решение со кое ја одобрува вонсудската спогодба во форма на извршна исправа.³⁴ Постапката на вонсудско спогодување е итна и мора да се заврши пред спогодбениот совет најдоцна во рок од 120 дена од денот на нејзиното отворање.³⁵

14. Вонсудското спогодување, исто како и предстечајната реорганизација, многу ретко се применуваше во пракса во Македонија. Во 2022 година, Министерството за економија изработи Нацрт закон за инсолвентност (во понатамошниот текст “**Нацрт закон за инсолвентност**”)³⁶ со цел за подобрување на постојните законски решенија во областа на стечајот и финансиското реструктуирање. Со Нацрт законот за инсолвентност, помеѓу другото, Министерството за економија предлага подобрување на одредени решенија во постапката за предстечајна реорганизација врз основа на предложен план за реорганизација преку преземање на одредени законски одредби од постапката за вонсудско спогодување согласно Законот за вонсудско спогодување и укинување на Законот за вонсудско спогодување.³⁷ Нацрт законот за инсолвентност е во постапка на донесување од страна на Собранието на Република Македонија.
15. Доколку се направи споредба на одредбите од Законот за стечај со кои се регулира предстечајната реорганизација во однос на одредбите од Нацрт законот за инсолвентност, очигледна е намерата на Министерството за економија изречно да бидат регулирани процесно-правните и материјално-правните прашања на предстечајната реорганизација со цел да не се остави простор за слободно толкување од страна на судовите во насока на заштита на доверителите на должникот, како што е објаснето подолу.
16. **Целта на предстечајната реорганизација.** Во Нацрт законот за инсолвентност дефинирана е целта на предстечајната реорганизација како финансиско реструктуирање на должниковиот потфат кој би овозможил 1) акционерите на должникот да ги задржат уделите во основната главнина кои одговараат на преостанатиот имот на должникот кој би го добиле во случај ако над должникот

³² Закон за вонсудско спогодување, член 45

³³ Закон за вонсудско спогодување, член 46-47

³⁴ Закон за вонсудско спогодување, член 49

³⁵ Закон за вонсудско спогодување, член 14 став 1

³⁶ Нацрт закон за инсолвентност од февруари 2022 година (во понатамошниот текст “Нацрт закон за инсолвентност”)

³⁷ Нацрт извештај за проценка на влијанието на регулативата – Предлог закон за инсолвентност од 03 март 2021 година, стр. 6

била отворена стечајна постапка; 2) поповолни услови за доверителите за исплата на нивните побарувања од оние доколку над должникот е отворена стечајна постапка со оглед на исплатниот ред на побарувањата; и 3) продолжување на деловниот потфат на должникот.³⁸ Предлагачот на законот со оваа одредба ги потврдува главните принципи на предстечајната реорганизација, кои се конзистентни со Националните стандарди за стечај, како начин за продолжување на деловниот потфат на должникот под услов таа да овозможува поповолно намиравање на доверителите во споредба со впаричување на имотот на должникот и почитување на исплатните редови на побарувањето со оневозможување на акционерите на должникот (како доверители од најнизок исплатен ред)³⁹ да имаат поповолна позиција во предстечајната реорганизација во однос на таа која би ја имале во редовна стечајната постапка.

17. **Органи на предстечајната реорганизација.** Како органи на предстечајната реорганизација се судот и повереникот.⁴⁰ Повереникот се избира од редот на стечајни управници и ја извршува својата должност до денот на правосилноста на решението за одобрување на планот за реорганизација.⁴¹ Повереникот има стриктно дефинирани обврски во предстечајната реорганизација кои вклучуваат обврска да го испита пописот на имотот и обврските на должникот, да испита дали прегледот на обврските на должникот кон доверителите е веродостоен и врши надзор над работата на должникот, особено неговото финансиско работење.⁴² На повереникот му е доверена обврската да изврши проверка и потврдување на прегледот на утврдени и оспорени побарувања на доверителите на должникот доставени со предлогот и да изготви посебен извештај кој се доставува до судот и доверителите на разгледување и евентуални приговори.⁴³
18. **Предлог за предстечајна реорганизација.** Предвидена е изречна обврска на должникот кон предлогот за отворање на предстечајна реорганизација да приложи, помеѓу другото, извештај од овластен проценувач кој содржи процена на вредноста на друштвото согласно меѓународните стандарди за процена во услови на продолжување на деловниот потфат (претпријатието).⁴⁴ Ова е разбирливо, со оглед на тоа што доверителите на должникот мора да имаат јасна претстава дали предстечајната реорганизација би била поповолна за нив од впаричување на имотот во стечајна постапка во согласност со главниот принцип на предстечајната реорганизација. Планот за реорганизација суштински мора да ги содржи истите елементи кои сега ги пропишува и Законот за стечај.⁴⁵
19. **Рок за спроведување на планот за реорганизација.** Предлагачот на законот експлицитно дефинирал дека кога планот за реорганизација предвидува намалување или одлагање на исплата на необезбедените побарувања, за сите побарувања мора да се определи ист процент на намалување и исти рокови за

---

³⁸ Нацрт закон за инсолвентност, член 3

³⁹ Нацрт закон за инсолвентност, член 313 став 1 точка 5

⁴⁰ Нацрт закон за инсолвентност, член 39

⁴¹ Нацрт закон за инсолвентност, член 41

⁴² Нацрт закон за инсолвентност, член 42

⁴³ Нацрт закон за инсолвентност, член 57

⁴⁴ Нацрт закон за инсолвентност, член 45 став 2 алинеја 10

⁴⁵ Закон за стечај, член 215-б

одложена исплата со тоа што рокот за исплата на необезбедените побарувања не може да биде подолг од пет години од правосилноста на решението на одобрување на планот за реорганизација, освен ако одреден доверител изречно се согласи на повисок процент на намалување и/или подолг рок на исплата на неговите побарувања.⁴⁶

20. Исто како и во Законот за стечај, предвидени се исклучоци од апсолутниот рок од пет години за спроведување на планот за реорганизација во случај кога мерките за реализација се однесуваат на измена на роковите за достасување, каматни стапки или други услови на долгорочни заеми или кредити земени од должникот пред отворањето на постапката за предстечајна реорганизација, кредити земени во времетраењето на предстечајната реорганизација и должнички хартии од вредност.⁴⁷
21. **Групирање на доверителите, право на глас и потребно мнозинство.** Нацрт законот за инсолвентност предвидува доверителите да се групираат во посебни групи зависно од нивната правна положба со тоа што мора да се разликуваат доверители со право на одвоено намирување (ако планот зафаќа во нивните права), стечајни доверители од понизок исплатен ред и доверителите – вработени кај должникот.⁴⁸ Право на глас по планот за реорганизација имаат сите доверители чии побарувања се утврдени во прегледот на побарувања доставен од должникот со тоа што поврзаните друштва и лица на должникот во смисла на одредбите на Законот за трговски друштва⁴⁹ немаат право на глас.⁵⁰ На овој начин им се оневозможува на поврзаните друштва и лица на должникот да имаат какво било влијание на одлучувањето по планот за реорганизација со цел за заштита на доверителите.
22. Судот е задолжен да ги утврди гласачките права на доверителите врз основа на конечниот преглед на побарувањата потврдени од повереникот со тоа што е должен да внимава по службена должност на тоа дека поврзаните друштва и лица на должникот немаат право на глас.⁵¹ Се смета дека доверителите го прифатиле планот за реорганизација ако за него гласале мнозинството од сите доверители со право на глас и ако во секоја група на доверители збирот на побарувања на доверителите кои гласале за планот е поголем од збирот на побарувања на доверителите кои гласале против прифаќањето на планот.⁵²
23. **Процесно-правни прашања.** Со Нацрт законот за инсолвентност се предвидени поинакви правила за процесно-правните прашања од правилата кои

---

⁴⁶ Нацрт закон за инсолвентност, член 47 став 4 и 5

⁴⁷ Закон за стечај, член 215-б став 1 точка 2 алинеја 13 и Нацрт закон за инсолвентност, член 47 став 1 алинеја 10

⁴⁸ Нацрт закон за инсолвентност, член 63 став 1 и член 347

⁴⁹ Законот за трговските друштва (член 492-499) ги дефинира поврзаните друштва како друштво коешто во друго друштво има учество (од 10% до 20% учество во капиталот/гласачки права), значајно учество (од 20% до 50% учество во капиталот/гласачки права), мнозинско учество или мнозинско право во одлучувањето (повеќе од 50% од учество во капиталот/гласачките права) или заемно учество и зависно, владејачко друштво и друштва кои дејствуваат заеднички.

⁵⁰ Нацрт закон за инсолвентност, член 63 став 3

⁵¹ Нацрт закон за инсолвентност, член 62 став 2 и 3

⁵² Нацрт закон за инсолвентност, член 63 став 2

ја уредуваат предстечајната реорганизација согласно Законот за стечај како што следува:

- (a) **Испитување на предлогот за предстечајна реорганизација.** Стечајниот судија има обврска да испита предлогот за предстечајна реорганизација е уреден во смисла на тоа дали ги содржи сите податоци и, доколку е неуреден, е должен да му наложи на предлагачот да го уреди во рок од осум дена од денот на приемот.⁵³ За разлика од Законот за стечај кој не дозволува уредување на предлогот, туку само на планот за реорганизација,⁵⁴ предлагачот на законот предвидел обврска на стечајниот судија да му даде можност на предлагачот да го уреди предлогот. Доколку предлагачот не го уреди предлогот во дадениот рок, стечајниот судија ќе го отфрли со решение, против кое решение предлагачот има право на жалба.⁵⁵ За разлика од Законот за стечај кој не дозволува право на жалба против решението со кое се отфрла предлогот за предстечајна реорганизација поради неуредување на планот за реорганизација⁵⁶ предлагачот на законот му го овозможува ова право. Исто како и во Законот за стечај,⁵⁷ стечајниот судија мора да ги презема сите процесни дејствија во предстечајната реорганизација со решение или заклучок.⁵⁸
- (b) **Разгледување на планот за реорганизација.** За разлика од Законот за стечај каде што одржувањето на рочиште за разгледување на одредени прашања поврзани со планот за реорганизација е оставено на дискреција на стечајниот судија,⁵⁹ предлагачот на законот предвидел задолжително одржување на рочиште за разгледување на планот за реорганизација доколку доверителите истакнале забелешки против истиот.⁶⁰ Исто така, за разлика од Законот за стечај кој не остава можност за промена на планот за реорганизација по неговото депонирање во стечајното досие,⁶¹ стечајниот судија може да му наложи на предлагачот да изврши измени во планот за реорганизација во рок од осум дена доколку од рочиштето за разгледување на планот за реорганизација произлегло потреба да се вршат измени. Стечајниот судија е должен јавно да го објави изменетиот план за реорганизација и да закаже рочиште за гласање по изменетиот план за реорганизација во рок од осум дена од денот на јавното објавување.⁶²
- (c) **Одобрување на планот за реорганизација.** Предлагачот на законот предвидел експлицитна обврска на стечајниот судија да внимава по службена должност дали планот за реорганизација е поповолна опција од впаричување на имотот и право да одбие да го одобри планот за реорганизација, и покрај тоа што доверителите го прифатиле планот за реорганизација со потребното мнозинство. Во таков случај, стечајниот судија со решение ќе утврди дека не се исполнети условите планот за

⁵³ Нацрт закон за инсолвентност, член 50 став 2

⁵⁴ Закон за стечај, член 215-в став 4

⁵⁵ Нацрт закон за инсолвентност, член 50 став 3 и 4

⁵⁶ Закон за стечај, член 215-в став 6

⁵⁷ Закон за стечај, член 11

⁵⁸ Нацрт закон за инсолвентност, член 14

⁵⁹ Закон за стечај, член 215-г став 6

⁶⁰ Нацрт закон за инсолвентност, член 59 став 3

⁶¹ Закон за стечај, член 215-в став 6

⁶² Нацрт закон за инсолвентност, член 60 ставови 5, 6 и 7

реорганизација да биде одобрен и ќе ја запре постапка за предстечајна реорганизација.⁶³

В. ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО

1) Предлогот за предстечајна реорганизација

24. г. Петров смета дека Основниот граѓански суд Скопје правилно постапил со тоа што наместо да го отфрли предлогот за спроведување на план за реорганизација пред отворање на стечајна постапка на ТЕ-ТО од 24.04.2018 година (во понатамошниот текст “**Предлогот**”) го задолжил ТЕ-ТО со допис (наместо со решение) да го уреди Предлогот и Планот за реорганизација од 04.04.2018 година (во понатамошниот текст “**Планот за реорганизација**”).⁶⁴ г. Петров се согласува дека стечајниот судија бил должен да испита дали се исполнети законските услови за отворање на стечајна постапка на ТЕ-ТО,⁶⁵ но го занемарува фактот дека Законот за стечај не му дава можност на стечајниот судија во предстечајна реорганизација да го врати на уредување Предлогот во смисла на приложување на докази дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка.⁶⁶
25. Во конкретниот случај, неспорно е дека ТЕ-ТО заедно со Предлогот не приложил докази од кои може да се утврди дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка.⁶⁷ Во дописот на Основниот граѓански суд Скопје до ТЕ-ТО од 30.04.2018 година со кој бара од ТЕ-ТО да го уреди Предлогот, стечајниот судија експлицитно побарал од ТЕ-ТО да достави доказ дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка.⁶⁸ г. Петров потпирајќи се на член 215-г став 4 од Законот за стечај,⁶⁹ погрешно заклучува дека ако “...Предлогот или планот **содржат недостатоци и технички грешки кои можат да се поправат**, стечајниот судија е должен да донесе **решение со кое ќе му наложи на должникот во рок од осум дена да го уреди и повторно да го поднесе поправениот Предлог и/или план.**”⁷⁰ Претпоставувам дека г. Петров се повикува на 215-г став 4 од Законот за стечај наместо на член 215-в став 4 од Законот за стечај поради техничка грешка. Во секој случај, г. Петров погрешно го толкува член 215-в став 4 од Законот за стечај кој воопшто не дава можност за уредување на Предлогот туку само на Планот за реорганизација и тоа само во случај ако истиот содржи недостатоци и технички грешки кои можат да се поправат “*Во случај кога изготвениот план за реорганизација содржи недостатоци и технички грешки кои можат да се поправат, стечајниот*

⁶³ Нацрт закон за инсолвентност, член 64

⁶⁴ Мислењето на Петров точки 53-66

⁶⁵ Мислењето на Петров точка 55

⁶⁶ Првото мислење на Костовски точки 16-19

⁶⁷ Предлог за спроведување на план за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 24 април 2018 година

⁶⁸ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018 година, стр. 1

⁶⁹ Закон за стечај, член 215-г став 4, “*Во случај предлагачот да не го уплати авансот кој не може да биде повисок од 50.000 денари во рокот определен во ставот (2) на овој член, стечајниот судија ќе донесе решение со кое ќе ја запре претходната постапка и предлогот ќе го отфрли.*”

⁷⁰ Мислењето на Петров точка 56

судија со решение ќе му наложи на должникот во рок од осум дена да го уреди.”⁷¹

26. Член 215-в став 4 од Законот за стечај не може да се применува по аналогија и на Предлогот и пропуштањето на ТЕ-ТО заедно со Предлогот да достави докази за исполнетоста на условите за отворање на стечајна постапка не може да се третираат како “недостатоци и технички грешки кои можат да се поправат”. Исполнетоста на законските услови за отворање на стечајна постапка претставуваат материјално-правна претпоставка за поведување на постапка за предстечајна реорганизација и со оглед на тоа што ТЕ-ТО не доставил докази кон Предлогот во таа смисла, стечајниот судија немал друг избор туку со решение да го отфрли Предлогот согласно член 215-в став 3 алинеја 4 од Законот за стечај без да му даде на ТЕ-ТО право на жалба.⁷²
27. Наместо да донесе решение со кое би го отфрлил Предлогот, стечајниот судија со допис побарал од ТЕ-ТО да достави докази дека се исполнети законските услови за стечајна постапка и да го уреди Планот за реорганизација. Од содржината на дописот на стечајниот судија и тоа што стечајниот судија го депонираше Планот за реорганизација во стечајното досие на датумот на неговото поднесување спротивно на Законот за стечај⁷³ иако не му биле доставени докази дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка и Планот за реорганизација бил непотполн и неуреден и содржел недостатоци, евидентно е дека стечајниот судија свесно му овозможил на ТЕ-ТО да го уреди Предлогот и Планот за реорганизација во спротивност со Законот за стечај. Имено, стечајниот судија не можел да го депонира Планот за реорганизација во стечајното досие знаејќи дека е непотполн, неуреден и содржел недостатоци, а особено кога не му биле доставени докази дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка.
28. г. Петров се согласува дека стечајниот судија наместо допис бил должен да донесе решение, но погрешно заклучува дека стечајниот судија би можел со таквото решение да му даде можност на ТЕ-ТО да го уреди Предлогот согласно член 215-в од Законот за стечај⁷⁴ од причините наведени погоре. Исто така, г. Петров констатира дека суштински дописот бил во согласност со Законот за стечај поради тоа “...ги содржи сите елементи на Решение со кое му се наложува на должникот да го уреди предлогот.”⁷⁵ Оваа констатација на г. Петров е несериозна. Согласно Законот за стечај, одлуките во стечајната постапка се донесуваат во форма на решение и заклучок⁷⁶ и во ниту еден случај судот не може со допис да презема процесни дејствија во стечајната постапка. Во моето досегашно искуство, ниту еден стечаен судија не преземал процесни дејствија во стечајната постапка со испраќање на дописи до странките во постапката наместо со решение или заклучок.

⁷¹ Закон за стечај, член 215-в став 4

⁷² Првото мислење на Костовски точки 16-17

⁷³ Решение на Основен граѓански суд Скопје за мерки за обезбедување 3 СТ-124/18 од 26 април 2018 година, види исто Првото мислење на Костовски точка 58

⁷⁴ Мислењето на Петров точка 58

⁷⁵ Мислењето на Петров точка 58

⁷⁶ Закон за стечај, член 11

29. г. Петров наведува дека ТЕ-ТО во целост постапил по задолжението на стечајниот судија и го уредил Планот за реорганизација.⁷⁷ Ова не е точно. ТЕ-ТО не постапил во целост во согласност со задолжението на судот и не доставил соодветни докази, како што е образложено подолу.
30. **Прво**, ТЕ-ТО не доставил коригирана верзија на Планот за реорганизација туку предложените измени ги навел во својот допис до судот⁷⁸ Стечајниот судија експлицитно побарал од ТЕ-ТО да достави коригиран план за реорганизација⁷⁹ и со оглед на тоа што ТЕ-ТО не постапил по ова задолжение, стечајниот судија, веќе кога незаконски му овозможил на ТЕ-ТО дополнително да достави докази за исполнување на условите за отворање на стечајна постапка, морал да го отфрли Предлогот поради неуредност на Планот за реорганизација согласно член 215-в став 5 од Законот за стечај.
31. **Второ**, ТЕ-ТО не доставил соодветни докази за пратени известувања до сите доверители, достапност на информациите на сите доверители и текот на преговорите со доверителите согласно задолжението на судот.⁸⁰ Е-маил кореспонденција со Ландес Банк Берлин АГ, Битар Холдингс Лимитед и Триглав Осигурување АД Скопје (доверител во третата класа), како и записници од состаноци со неговото зависно друштво ТЕ-ТО Гас Трејд ДООЕЛ Скопје, поврзаните друштва Балкан Енерџи Секјурити ДООЕЛ Скопје, Балкан Енерџи Груп АД Скопје и нотарот Снежана Сарџовска и Адвокатско друштво Поленак (доверители од третата класа)⁸¹ не претставуваат достатен доказ за достапност на информациите на сите доверители и текот на преговорите. Ако се земе предвид дека со Планот за реорганизација било предвидено отпишување и одлагање на исплатата на побарувањата само на доверителите од втората класа, ТЕ-ТО бил должен да ги извести и да води преговори со сите доверители од оваа класа, вклучувајќи ја и ГАМА.
32. **Трето**, во Планот за реорганизација било вклучено побарувањето на ГАМА против ТЕ-ТО во спротивност со Законот за стечај. Во Планот за реорганизација, ТЕ-ТО ја навел ГАМА во втората класа на доверители со побарување од 307,453,500 денари (5 милиони евра)⁸² но навел дека се води судски процес со ГАМА во однос на тоа побарување.⁸³ Во дописот за уредување на Предлогот и Планот за реорганизација стечајниот судија побарал од ТЕ-ТО да се произнесе во однос на тоа дали побарувањето на ГАМА е оспорено⁸⁴ и ТЕ-ТО се произнел дека побарувањето не е оспорено но не доставил докази дека

⁷⁷ Мислењето на Петров точки 59-60

⁷⁸ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година

⁷⁹ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018, стр. 3 “Судот Ве задолжува Предлогот, доказите и коригираниот план за реорганизација да ги доставите до судот во рок од 8 дена по приемот на ова барање заради постапување на судот по Вашиот предлог согласно Законот за стечај, во спротивно судот ќе постапи согласно член 215-а од Законот за стечај.”

⁸⁰ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018 година, стр. 2

⁸¹ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година

⁸² План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 16

⁸³ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 34

⁸⁴ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018, стр. 3

судскиот спор е прекинат.⁸⁵ Во 2013 година, една од причини за воведување на предстечајната реорганизација беше токму долгото времетраење на судските спорови за побарувањето во стечајната постапка поради тоа што *“...се заведуваат релативно голем број на парнични постапки за наплата на побарувањата на должникот и мошне честа е појавата на побивање на правни дејства која релативно долго трае”*, и очекувањето беше дека со предстечајната реорганизација *“...релативно брзо би се завршувале стечајните постапки поради фактот што сите судски спорови ќе продолжи да ги води реорганизираниот должник, а стечајната постапка ќе се заклучи.”* Од овие причини, Законот за стечај предвидува дека содржинскиот план за реорганизација мора задолжително да содржи, меѓу другото, висина на средства кои се резервирани за доверителите на кои им е оспорено побарување.⁸⁶

33. Во услови кога стечајниот судија имал сознание дека помеѓу ТЕ-ТО и ГАМА се води судски спор во однос на побарувањето на ГАМА кое било вклучено во Планот за реорганизација а ТЕ-ТО тврдел дека побарувањето не е оспорено, тој морал да побара од ТЕ-ТО да достави докази дека судскиот спор е прекинат за да му дозволи да го вклучи побарувањето во Планот за реорганизација.
34. **Четврто**, во Планот за реорганизација не биле правилно утврдени побарувањата и последователно гласачките права на доверителите на ТЕ-ТО. Побарувањето на ГАМА било (незаконски) вклучено во Планот за реорганизација без да биде пресметана законската казнена камата на истото.⁸⁷ Во услови кога стечајниот судија незаконски му дозволил на ТЕ-ТО да го вклучи побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација, ТЕ-ТО морал да ја пресмета и признае законската казнена камата на главното побарување на ГАМА сметано од денот на доспевањето на побарувањето, исто како што ги пресметал и признал законските казни и договорните камати на побарувањата на другите доверители во втората класа на доверители.⁸⁸ ГАМА е единствениот доверител во втората класа на доверители во Планот за реорганизација на кој не му е призната законската казнена камата на неговото побарување и последователно погрешно му биле утврдени гласачките права.
35. Исто така, во Планот за реорганизација во третата класа на доверители била наведена Управата за јавни приходи со побарување во висина од 16,011,762 денари (приближно 260,000 евра),⁸⁹ кое ТЕ-ТО го намирил во текот на подготовката на Планот за реорганизација.⁹⁰ Со оглед на тоа што ова побарување било намирено, било незаконски вклучено во Планот за реорганизација и имало влијание на утврдувањето на гласачките права на сите доверители во третата класа на доверители.
36. **Петто**, во Планот за реорганизација не биле правилно класифицирани доверителите на ТЕ-ТО. ГАМА била класифицирана во втората класа на

⁸⁵ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година, стр. 6

⁸⁶ Закон за стечај, член 215-б став 1 точка 2 алинеја 3

⁸⁷ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година, стр. 6

⁸⁸ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 16

⁸⁹ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 14

⁹⁰ Известие од Државен правобранител на Република Северна Македонија од 24 декември 2019 година со прилози

доверители на ТЕ-ТО (доверители по основ на заеми и инвестиции),⁹¹ а побарувањето на ГАМА не е засновано ниту на заем ниту пак на инвестиција туку е комерцијално побарување врз основа на спогодба.⁹² Стечајниот судија, имајќи предвид дека побарувањата на акционерите на ТЕ-ТО се од понизок исплатен ред согласно Законот за стечај,⁹³ побарал ТЕ-ТО да го измени Планот за реорганизација на начин со кој *“...јасно да биде наведено дека втората класа на побарувања се побарувања од понизок исплатен ред и ќе се намируваат последни”*⁹⁴ и ТЕ-ТО ја извршил бараната измена и навел дека *“...доверителите од втората класа се доверители од понизок исплатен ред од доверителите од прва и трета класа, односно доверителите од втората класа ќе бидат намирени последни.”*⁹⁵ Но, како што наведов во моето прво мислење, побарувањето на ГАМА не е побарување од понизок исплатен ред туку е од повисок исплатен ред.⁹⁶ г. Петров е согласен дека побарувањето на ГАМА е од повисок исплатен ред од побарувањата од понизок исплатен ред.⁹⁷ Последователно, класификацијата на ГАМА во Планот за реорганизација во втората класа на доверители (доверители по основ на заеми и инвестиции) заедно со акционерите на ТЕ-ТО е во спротивност со Законот за стечај.

37. Дури и ТЕ-ТО да постапил во целост согласно задолжението на судот, стечајниот судија повторно имал обврска да донесе решение со кое би го отфрлил Предлогот поради тоа што Планот за реорганизација бил во спротивност со Законот за стечај.⁹⁸ г. Петров не се осврнува на недостатоците на Планот за реорганизација идентификувани во моето прво мислење во контекст на обврската на судот да го отфрли Предлогот и паушално наведува дека по извршеното уредување на Предлогот, стечајниот судија немал основ за отфрлање на Предлогот.⁹⁹ Покрај утврдените недостатоци во моето прво мислење, напоменувам дека исто така Планот за реорганизација бил непотполн поради тоа што ТЕ-ТО не приложил годишен финансиски извештај за 2017 година,¹⁰⁰ иако бил должен согласно Законот за стечај да достави годишни финансиски извештаи од претходните пет години (од 2012 – 2017) со мислење на ревизорот¹⁰¹ ТЕ-ТО не го доставил годишниот финансиски извештај за 2017 година со мислење на ревизорот со дописот од 02.05.2018 година.¹⁰²
38. Поради горенаведеното, останувам на мислење дека стечајниот судија имал законска обврска да го отфрли Предлогот без право на жалба поради тоа што ТЕ-ТО не доставил докази дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка кон Предлогот и Планот за реорганизација, и по неговото (незаконско) уредување, бил во спротивност со Законот за стечај.

⁹¹ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 16

⁹² Спогодба помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО од 24 февруари 2012 година

⁹³ Закон за стечај, член 116-118

⁹⁴ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018 година, стр. 2

⁹⁵ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година, стр. 4

⁹⁶ Првото мислење на Костовски точка 35

⁹⁷ Мислењето на Петров точка 157

⁹⁸ Првото мислење на Костовски точки 20-39

⁹⁹ Мислењето на Петров точка 60

¹⁰⁰ План за реорганизација на ТЕ-ТО од 04 април 2018 година, стр. 26

¹⁰¹ Закон за стечај, член 215-б став 1 точка 2 алинеја 10

¹⁰² Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година

2) Решение за одредување на мерки за обезбедување

39. г. Петров е на мислење дека стечајниот судија постапил во согласност со Законот за стечај со тоа што на 26.04.2018 година донел Решение 3 СТ-124/18 со кое определил мерки за обезбедување¹⁰³ пред да го донесе Решението за поведување претходна постапка 3 СТ-124/18 од 02.05.2018 година.¹⁰⁴ г. Петров смета дека целта на членот 215-г став 2 од Законот за стечај е да го определи најдоцнежниот момент кога стечајниот судија мора да донесе решение за мерки за определување на мерки за обезбедување, но не се исклучува можноста судот да донесе такво решение во некој претходен момент согласно член 58 став 3 од Законот за стечај.¹⁰⁵
40. г. Петров е контрадикторен самиот на себеси, па од една страна се согласува дека *“Членот 215-г (2) предвидува должност/обврска на стечајниот судија истовремено со донесувањето на решение за поведување на претходна постапка да донесе решение за определување на мерките за обезбедување”*, а од друга страна тврди дека *“..одредбата од членот 58 (3) од ЗС ја надополнува онаа од членот 215-г (2), бидејќи му овозможува на стечајниот судија да донесе мерки и пред донесувањето на решение за поведување на претходна постапка, а заради заштита на интересите на доверителите.”*¹⁰⁶
41. г. Петров го занемарува фактот дека процесно-правна претпоставка за судот воопшто да може донесе решение за мерки за обезбедување и во стечајна постапка согласно член 58 став 3 како и во предстечајна реорганизација согласно членот 215-г став 2 од Законот за стечај, е должникот да доставил уреден предлог за отворање на стечајна постапка. Поконкретно, судот може да донесе решение за мерки за обезбедување согласно член 58 став 3 од Законот за стечај само откако ќе утврди дека предлогот за отворање на стечајна постапка е уреден и ги содржи сите докази за исполнетоста на условите за отворање на стечајна постапка согласно член 5 став 1 од Законот за стечај и откако должникот ќе го уплати авансот за трошоците за водење на стечајната постапка¹⁰⁷ Со оглед на тоа што Предлогот не бил уреден, како што потврдува и г. Петров,¹⁰⁸ стечајниот судија немал законски основ да го донесе Решението за мерки за обезбедување пред донесувањето на Решението за поведување на претходна постапка.
42. Согласно 215-г став 3 од Законот за стечај, стечајниот судија заедно со донесувањето на Решението за мерки за обезбедување бил должен да изработи оглас и да го објави на огласна табла на судот и во Службен весник на Република Македонија, како и во најмалку два високо тиражни дневни весници кои се дистрибуираат на територијата на Република Македонија, на трошок на ТЕ-ТО. Стечајниот судија не го сторил тоа туку го објавил огласот на 08.05.2018 година дури по донесувањето на Решението за поведување

¹⁰³ Решение на Основен граѓански суд Скопје за мерки за обезбедување 3 СТ-124/18 од 26 април 2018 година

¹⁰⁴ Мислењето на Петров точка 63-74

¹⁰⁵ Мислењето на Петров точка 71

¹⁰⁶ Мислењето на Петров точка 71

¹⁰⁷ Закон за стечај, член 53 став 3 и став 4

¹⁰⁸ Мислењето на Петров точка 57

претходна постапка.¹⁰⁹ Ако се земе предвид дека стечајниот судија морал да го објави огласот заедно со Решението за мерки за обезбедување, а стечајниот судија го сторил тоа дури по донесувањето на Решението за поведување претходна постапка, јасно произлегува дека Решението за мерки за обезбедување е донесено во спротивност со Законот за стечај.

43. Во однос на содржината на Решението за мерки за обезбедување, г. Петров наведува дека не гледа логика во тоа на доверителите во предстечајната реорганизација да не им се пружи истата заштита која им се дава на доверителите во другите стечајни постапки.¹¹⁰ Сметам дека во моето прво мислење подробно објаснив зошто мерките за обезбедување кои ги изрекол судот не биле соодветни за спроведување на предстечајна реорганизација.¹¹¹ Дотолку повеќе, стечајниот судија ги определил мерките за обезбедување по службена должност во време кога сеуште немало на располагање докази дека се исполнети условите за отворање на стечајна постапка и Планот за реорганизација бил неуреден и непотполн.
44. Исто така, стечајниот судија при определувањето на мерките за обезбедување шпекулирал дека Планот за реорганизација предвидува поповолен начин на намирување на сите доверители односно дека без определување на мерките за обезбедување “...би се осуетила постапката за спроведување на предложениот план за реорганизација од страна на должникот во кој е предвиден поповолен начин на намирување на сите доверители опфатени со планот.”¹¹² Во услови кога Планот за реорганизација не содржел проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на ТЕ-ТО во постапка на впаричување, стечајниот судија немало можност да направи споредба со предлогот за намирување на доверителите во Планот за реорганизација за да донесе ваков заклучок. Нејасно е врз основа на кои информации стечајниот судија го донел овој заклучок во оваа фаза на постапката.
45. Поради горенаведеното, останувам на мислењето дека стечајниот судија го донел Решението за мерки за обезбедување во спротивност со Законот за стечај.

3) Именувањето на привремен стечаен управник

46. г. Петров се согласува со моето прво мислење во однос на тоа дека стечајниот судија го именувала Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО во спротивност со 215-г став 2 од Законот за стечај согласно кој именувањето мора да се изврши по пат на електронско избирање од редот на стечајни управници кои имаат посебни познавања од областа на реорганизацијата.¹¹³ г. Петров го квалификува именувањето на Маринко

---

¹⁰⁹ Оглас за поведување на претходна постапка над ТЕ-ТО АД Скопје на Основен граѓански суд Скопје од 08 мај 2018 година

¹¹⁰ Мислењето на Петров точка 73

¹¹¹ Првото мислење на Костовски точки 43-45

¹¹² Решение на Основен граѓански суд Скопје за мерки за обезбедување 3 СТ-124/18 од 26 април 2018 година, стр. 2 и 3

¹¹³ Мислењето на Петров точка 78

Саздовски како “техничка грешка” на стечајниот судија.¹¹⁴ Прекршувањето на Законот за стечај во однос на начинот на избор на привремениот стечаен управник не може во ниту еден случај да се третира како “техничка грешка” на стечајниот судија. При именувањето на Маринко Саздовски, стечајниот судија целосно го игнорирал Законот за стечај¹¹⁵ и постапката пропишана со Правилникот за начинот на избор на стечаен управник според методата на електронски избор. Согласно овој правилник, системот на Е-стечај автоматски изготвува ранг листа на стечајни управници за секој суд посебно, и стечајниот судија кога ќе добие нов стечаен предмет, или кога треба да изврши именување на нов стечаен управник во постоен стечаен предмет, преку системот на Е-стечај ја добива ранг листата на стечајни управници на судот каде што се води стечајниот предмет и го избира прворангираниот стечаен управник.¹¹⁶

47. Стечајниот судија го именувала Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО, и покрај тоа што во Планот за реорганизација тој бил предложен од страна на ТЕ-ТО како независно стручно лице за надзор врз спроведувањето на Планот за реорганизација.¹¹⁷ г. Петров смета дека независноста на Маринко Саздовски не можела да биде доведена во прашање поради тоа што наводно не бил исполнет ниту еден услов од членот 22 од Законот за стечај¹¹⁸ и смета дека не постои законска или друга правна пречка да лицето кое е предложено од должникот во Планот за реорганизација да биде контролор над извршувањето на Планот за реорганизација во одредена постапка за предстечајна реорганизација, да биде именувано и за привремен стечаен управник во таа постапка за предстечајна реорганизација.¹¹⁹ Не се согласувам со г. Петров. Сметам дека именувањето на Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО во услови кога истовремено бил предложен од ТЕ-ТО како независно стручно лице за вршење надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација претставува очигледен судир на интереси во спротивност со Етичкиот кодекс за стечајни управници.¹²⁰
48. Согласно Етичкиот кодекс за стечајни управници, стечајните управници се должни стручно и совесно да ги извршуваат работите и да постапуваат објективно без предрасуди, лични интереси или пристрасни ставови.¹²¹ Стечајниот управник мора да биде независен во однос на другите лица кои би можеле да влијаат на одлучувањето или резултатот од неговата работа во

¹¹⁴ Мислењето на Петров точка 79

¹¹⁵ Обврската за именување на привремен стечаен управник по електронски пат покрај во член 215-г став 3 е содржана и во член 31 став 5 од Законот за стечај “Во случај кога се врши именување на привремен стечаен управник во постапка за реорганизација по претходно подготвен план за реорганизација, изборот се врши по методот на електронски избор од редот на стечајните управници кои се пријавиле во судот и имаат специјалистички познавања од областа на планот за реорганизација.”

¹¹⁶ Правилник за начинот на избор на стечаен управник според методата на електронски избор (“Службен весник на Република Македонија“ бр.47/2014)

¹¹⁷ Решение на Основен граѓански суд Скопје за мерки за обезбедување 3 СТ-124/18 од 26 април 2018 година, види исто така Решение за поведување претходна постапка 3 СТ-124/18 од 02 мај 2018 година

¹¹⁸ Мислењето на Петров точка 81-83

¹¹⁹ Мислењето на Петров точка 84

¹²⁰ Етички кодекс за стечајни управници (“Службен весник на Република Македонија“ бр.119/2006) (“Етички кодекс”)

¹²¹ Етички кодекс, точка 2 став 1 алинеја 1) и 2)

стечајната постапка, и пред прифаќањето за именувањето, **стечајниот управник е должен да испита дали постојат било какви деловно-финансиски врски со стечајниот должник или со други лица поврзани со стечајниот должник кои би можеле да претставуваат пречка, односно да влијаат на постапувањето и одлучувањето на стечајниот управник**, како и за постоење на околности кои претставуваат законска пречка да биде именуван за стечаен управник и да го извести судот.¹²²

49. Стечајниот управник е должен да ги извршува своите должности така што нивното извршување не го подреди на личниот интерес, ниту меѓу нив да предизвика судир на интереси т.е. ситуации во кои стечајниот управник има лични интереси кои влијаат или можат да влијаат на совесен трговец, можат да влијаат на правилно извршувањето на должноста стечаен управник.¹²³ Етичкиот кодекс за стечајни управници експлицитно им наложува на стечајните управници да избегнат ситуации во кои совесниот трговец разумно заклучува дека ситуацијата личи на судир на интереси и доколку дојде до судир на интереси или по именувањето на стечајниот управник се утврди дека постои таков судир, стечајниот управник е должен веднаш да поднесе барање за свое разрешување од должноста стечаен управник.¹²⁴
50. Маринко Саздовски имал личен финансиски интерес Планот за реорганизација да биде прифатен од страна на доверителите со оглед на тоа што истиот предвидува за него месечен надомест од 40,000 денари во период од 12 години. Оваа ситуација во очите на совесен трговец разумно претставува судир на интереси поради што, во услови кога стечајниот судија го именувал Маринко Саздовски спротивно на Законот за стечај, по именувањето тој морал да побара да биде разрешен од должноста.
51. г. Петров се согласува со мене дека Маринко Саздовски немал стручни познавања од реорганизацијата но наведува дека не гледа ништо спорно во именувањето на Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО поради тоа што г. Саздовски е искусен долгогодишен стечаен управник со широко практично искуство и има водено поголем број стечајни постапки а во Македонија нема стечајни управници со стручно познавање од реорганизацијата поради тоа што никогаш не била имплементирана Програмата за посебната специјалистичка обука за подготовка и спроведување план за реорганизација како и за полагање испит за стекнување на сертификат за посебни специјалистички знаења.¹²⁵ Именувањето на привремен стечаен управник без стручни познавања во областа на реорганизацијата сепак претставува прекршување на Законот за стечај, без оглед на причините поради кои нема стечајни управници кои ја завршиле специјалистичката обука и го положиле испитот.
52. Пред донесувањето на измените на Законот за стечај со кои се вовеле предстечајната реорганизација, Министерството економија утврди дека со цел за успешно спроведување на предстечајна реорганизација *“потребни се високо стручни стечајни управници – специјалисти за подготвување, оценка и*

¹²² Етички кодекс за стечајни управници, точка 4 став 2 и 3

¹²³ Етички кодекс за стечајни управници, точка 6 став 1 и 3

¹²⁴ Етички кодекс за стечајни управници, точка 6 став 2 и 4

¹²⁵ Мислењето на Петров точка 80

спроведување на одржлив план за реорганизација.”¹²⁶ Со оглед на улогата на привремените стечајни управници во предстечајната реорганизација, поседувањето на специјалистички познавања е гаранција за спроведување на реорганизацијата на должник во согласност со Законот за стечај. Комората за стечајни управници била должна во соработка со Министерството за економија да организира посебна специјалистичка обука и да издаде сертификат за успешно завршена обука од областа на подготовка и спроведување на планот за реорганизација со цел да им овозможи на стечајните управници да го полагаат испитот¹²⁷ Не ми е познато од кои причини Комората за стечајни управници не организираше таква обука.

53. Со оглед на горенаведеното, без оглед дали поради постоење на судир на интереси или непоседување на специјалистички познавања од реорганизацијата, Маринко Саздовски сторил низа пропусти во предстечајната реорганизација на ТЕ-ТО кои стечајниот судија ги толерирал без приговор, како што е објаснето подолу.
54. **Прво**, Маринко Саздовски составил извештај за економско-финансиската состојба на ТЕ-ТО во спротивност со Националните стандарди за стечај. Согласно Националните стандарди за стечај, стечајниот управник е должен да изврши анализа на поднесениот план за реорганизација од страна на должникот и да даде мислење за изводливоста на планот за реорганизација кој, помеѓу другото, мора да содржи **паралелен приказ на претпоставените намирувања на доверителите во постапка на затворање на деловниот потфат и во постапка на реорганизација, составен по исплатни редови на доверители.**¹²⁸ Во извештајот за економско-финансиска состојба на Маринко Саздовски од 04.06.2018 не е содржан ваков приказ туку само гола препорака до доверителите да го прифатат Планот за реорганизација “..Врз основа на наводите искажани во извештајот за економско-финансиската состојба на должникот, должникот има можност за спроведување на Планот за реорганизација поднесен со Предлогот во Судот и дополнително коригиран согласно одговорите од должникот на забележките од доверителите, со намирување на доверителите во обем и динамика предвидени со истиот, поради што предлагам усвојување на истиот од страна на доверителите.”¹²⁹
55. **Второ**, Маринко Саздовски погрешно ги утврдил побарувањата на доверителите на ТЕ-ТО и последователно нивните гласачки права во спротивност со член 215-д став 2 од Законот за стечај согласно кој бил должен да изврши процена на висината на побарувањата за потребите на гласањето по

¹²⁶ Иницијална проценка на влијание на регулативата – Закон за стечај од 13 март 2013 година, стр. 6

¹²⁷ Закон за стечај, член 290-а став 1

¹²⁸ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка, Прилог бр. 3 Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание, точка 5 “Ако стечајниот должник во исто време има поднесено план за реорганизација со предлогот за отварање на стечајна постапка, стечајниот управник е должен да изврши анализа на поднесениот план и да даде мислење за изводливоста на планот за реорганизација кој ги содржи сите елементи од подточка 1) до 5) од оваа точка.”

¹²⁹ Извештај за економско-финансиска состојба на ТЕ-ТО АД Скопје од стечаен управник Маринко Саздовски од 04 јуни 2018 година, стр. 20

изготвениот план за реорганизација.¹³⁰ Имено, Маринко Саздовски пропуштил да утврди дека во Планот за реорганизација е вклучено побарувањето на Управата за јавни приходи во висина од 16,011,762 денари (приближно 260,000 евра),¹³¹ кое ТЕ-ТО претходно го намирил во текот на подготовката на Планот за реорганизација.¹³² Исто така, Маринко Саздовски пропуштил да ја пресмета законската казнена камата на главното побарувањето на ГАМА која заклучно со 01.03.2018 година изнесувала 2,958,435 евра во денарска противвредност од 181,943,752 денари.¹³³ Маринко Саздовски навел дека со Планот за реорганизација е предвиден “...целосен отпис на каматата” на главното побарување на ГАМА иако таа не била пресметана и призната за потребите на гласањето по Планот за реорганизација.¹³⁴

56. **Трето**, Маринко Саздовски го поднел извештајот за економско-финансиска состојба до судот на 04.06.2018, односно само еден ден пред одржувањето на рочиштето за одлучување по Предлогот и гласањето за Планот за реорганизација со што им оневозможил на доверителите да се запознаат со неговата содржина пред одржувањето на рочиштето. Дополнително, во извештајот Маринко Саздовски навел дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година ги групира доверителите во две класи¹³⁵ уште пред стечајниот судија да му дозволи на ТЕ-ТО (незаконски) да го промени Планот за реорганизација на рочиштето кое се одржало на 05.06.2018 година.¹³⁶ Имено, за Маринко Саздовски било доволно тоа што ТЕ-ТО во одговорот на приговорите и забелешките на ГАМА од 22.05.2018 година навел дека (по вторпат) предлага измени на Планот за реорганизација со групирање на доверителите во две класи наместо три.¹³⁷
57. **Четврто**, Маринко Саздовски не вршел надзор врз спроведувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година (во понатамошниот текст “**Планот за реорганизација од 06.06.2018**”) во согласност со Националните стандарди за стечај.¹³⁸ Маринко Саздовски бил должен да изработи програма за вршење контрола на работата над ТЕ-ТО и да го информира ТЕ-ТО за тоа што ќе се смета за суштинска промена во спроведувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година и дека во случај на настанување на суштинска промена, ќе го известат стечајниот судија и доверителите.¹³⁹ Суштинска промена во однос на состојбата предвидена со усвоениот план за реорганизација во смисла на овој

¹³⁰ Извештај за економско-финансиска состојба на ТЕ-ТО АД Скопје од стечаен управник Маринко Саздовски од 04 јуни 2018 година, стр. 18

¹³¹ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 14, види исто Пречистен текст на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје од 06.06.2018 година, стр. 27

¹³² Известие од Државен правобранител на Република Северна Македонија од 24 декември 2019 година со прилози

¹³³ Приговори и забелешки на планот за реорганизација од ГАМА од 22 мај 2018 година, стр. 2

¹³⁴ Извештај за економско-финансиска состојба на ТЕ-ТО АД Скопје од стечаен управник Маринко Саздовски од 04 јуни 2018 година, стр. 16

¹³⁵ Извештај за економско-финансиска состојба на ТЕ-ТО АД Скопје од стечаен управник Маринко Саздовски од 04 јуни 2018 година, стр. 14, 15 и 16

¹³⁶ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 05 јуни 2018 година

¹³⁷ Одговор на забелешки од ГАМА од ТЕ-ТО АД Скопје од 30 мај 2018 година

¹³⁸ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка, Прилог бр. 6 Професионален стандард за вршење контрола над извршување на планот за реорганизација (во понатамошниот текст “Професионален стандард за контрола на планот”)

¹³⁹ Професионален стандард за контрола на планот, точка 7

стандард е, секој настан, промена или отстапување кои се од значајна природа и кои, по мислење на лицето овластено да го врши надзорот над спроведување на планот за реорганизација 1) негативно да се одразат на готовинските текови (cash flow); 2) да му оневозможи на должникот во реорганизација обавување на дел или сите работни дејности; 3) ја намали веројатноста за успешно извршување на планот за реорганизација; и значајно го загрози интересот на една или повеќе класи на доверители.¹⁴⁰ Од списите кои ми беа ставени на увид заклучувам дека Маринко Саздовски не подготвил програма за вршење контрола на работата над ТЕ-ТО и не го информирал ТЕ-ТО за тоа што ќе се смета за суштинска промена во спроведувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.

58. Исто така, Маринко Саздовски имал обврска да го извести стечајниот судија ако утврди дека настапила околност која се одразила негативно на проекциите за очекуваните парични текови или на други аспекти од финансиското работење на ТЕ-ТО и, без одлагање да ги опомене органите на управување на ТЕ-ТО на таквите околности и да го информира за работите кои по тој повод има намера да ги преземе. Доколку и по упатената опомена до органите на управување на ТЕ-ТО не се преземат соодветни активности, Маринко Саздовски имал обврска да поднесе предлог за повторно отворање на стечајната постапка.¹⁴¹
59. Поради отписот на побарувањата на необезбедените доверители, на 01.04.2019 година ТЕ-ТО бил задолжен со данок на добивка во висина од 888,138,225 денари (приближно 14,5 милиони евра) и месечни аконтации за данок на добивка во висина од 74,011,519 денари (приближно 1,2 милиони евра)¹⁴² – обврски кои ТЕ-ТО воопшто не ги предвидел во Планот за реорганизација од 06.06.2018 во спротивност со Законот за стечај.¹⁴³ Настанувањето на овие обврски, претставуваат суштинска промена во однос на состојбата предвидена со Планот за реорганизација од 06.06.2018 и околност која негативно би се одразила на проекциите за очекуваните парични текови и Маринко Саздовски бил должен да го извести стечајниот судија и доверителите за овие околности, да ги опомене органите на управување на ТЕ-ТО и конечно да поднесе предлог за повторно отворање на стечајната постапка доколку не биле преземени одредени мерки од органите на управување на ТЕ-ТО. Од списите од предметот кои ми беа ставени на увид, заклучувам дека Маринко Саздовски не преземал ниту едно дејствие од оние кои се пропишани со Националните стандарди за стечај.
60. Поради горенаведеното останувам на мислењето дека стечајниот судија го именувал Маринко Саздовски како привремен стечаен управник во спротивност со Законот за стечај и дека неговото именување во спротивност со правилата за судир на интереси од Етичкиот кодекс за стечајни управници.

4) Барањата за изземање на стечајниот судија

¹⁴⁰ Професионален стандард за контрола на планот, 2. Дефиниции

¹⁴¹ Професионален стандард за контрола на планот, точка 12-15

¹⁴² Аналитичка картичка за данок на добивка на ТЕ-ТО АД Скопје од 01.01.2018 – 19.05.2013 година, стр. 3

¹⁴³ Првото мислење на Костовски, точка 28

61. г. Петров смета дека Основниот граѓански суд правилно постапил кога го одбил барањето за изземање на стечајниот судија од страна на ГАМА¹⁴⁴ поради тоа што *“барањето за изземање поднесено од ГАМА беше класичен пример на герилска тактика на разочаран доверител да го спречи одржувањето на Собрание на доверители.”*¹⁴⁵ На мислење сум дека заклучокот на г. Петров е погрешен поради тоа што постоеле сериозни индиции дека стечајниот судија бил пристрасен при водењето на постапката со оглед на тоа што од приемот на Предлогот преземал процесни дејствија во спротивност со Законот за стечај и му овозможувал на ТЕ-ТО да презема процесни дејствија во спротивност со Законот за стечај.¹⁴⁶
62. Странките во стечајната постапка имаат право да поднесат барање за изземање на стечајниот судија¹⁴⁷ доколку сметаат дека постојат други околности кои ја доведуваат под сомнение пристрасноста на тој судија.¹⁴⁸ Овие “други околности” странката мора да ги определи конкретно во барањето за изземање. Тоа значи дека во барање за изземање на судија засновано на член 64 став 1 т.б од ЗПП, не е доволно странката да наведе дека се сомнева во непристрасноста на судијата, туку е должна да ги наведе околностите кои го создаваат кај неа тоа сомнение.¹⁴⁹ Во барањата за изземање на Топлификација¹⁵⁰ и ГАМА (и во барањето истакнато на самото рочиште¹⁵¹ и во писменото барање¹⁵²) се наведуваат основани конкретни околности кои укажуваат на пристрасност на стечајниот судија при постапувањето во предметот. Поконкретно, во барањата за изземање и Топлификација и ГАМА основано укажале дека стечајниот судија спротивно на Законот за стечај му дозволил на ТЕ-ТО да го уреди Предлогот и му дозволил да го измени Планот за реорганизација со нова поделба на класи на доверители во фаза на постапката кога тоа не е дозволено. Во моето прво мислење подробно објаснив дека стечајниот судија постапил во спротивност со Законот за стечај кога му дозволил на ТЕ-ТО да достави коригиран план за реорганизација со промена во класите на доверителите.¹⁵³
63. Според моето мислење, крајно невообичаено е тоа што по приемот на барањата за нејзино изземање од ГАМА и Топлификација, стечајниот судија наместо да го одложи рочиштето за гласање по планот за реорганизација за подоцнеж датум со цел Претседателот на Основниот граѓански суд да донесе одлука по барањата, одлучила да го прекине рочиштето за еден час.¹⁵⁴ Вообичаена пракса на судиите е по приемот на барање за изземање да го одложат рочиштето до донесувањето на одлука по барањето за изземање од страна на Претседателот на судот. Крајно невообичаено е тоа што стечајниот судија дал толку кратка пауза од еден час со цел да се одлучи по барањата за изземање. Доколку стечајниот судија сметал, како што вели г. Петров, дека станувало за збор за герилска тактика за попречување на судот во преземање на дејствија, основано се

¹⁴⁴ Мислењето на Петров точка 86-94

¹⁴⁵ Мислењето на Петров точка 94

¹⁴⁶ Првото мислење на Костовски точки 12-52, 53-65, 66-69, 76-83, 84-86

¹⁴⁷ ЗПП, член 66 став 1

¹⁴⁸ ЗПП, член 64 став 1 точка б

¹⁴⁹ ЗПП, член 66 став 2 алинеја 3

¹⁵⁰ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 14 јуни 2018 година, стр. 4-5

¹⁵¹ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 14 јуни 2018 година, стр. 4-5

¹⁵² Барање за изземање на стечајниот судија од ГАМА од 14 јуни 2018 година

¹⁵³ Првото мислење на Костовски, точки 53-65

¹⁵⁴ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 14 јуни 2018 година

поставува прашањето зошто стечајниот судија не ја искористил законската можност самиот да донесе решение за одбивање на барањата за изземање и да продолжи со работата во предметот.¹⁵⁵

64. Заменикот претседател на Основниот граѓански суд Скопје одлучил дека барањата за изземање се неосновани за еден час.¹⁵⁶ Од моето искуство како судија, практично невозможно е во период од еден час Заменикот претседател на Основниот граѓански суд Скопје да ги прочитал двете барања за изземање, да ги разгледал списите во предметот, да земал изјава од стечајниот судија и да донел одлука по барањата за изземање. Дотолку повеќе што Заменикот претседател на Основниот граѓански суд немал стручни познавање од областа на предстечајната реорганизација за да испита со сигурност дали стечајниот судија постапувал пристрасно во конкретниот случај.
65. Од писмената изјава на стечајниот судија која е цитирана во решението со кое се одбиваат барањата за изземање произлегува дека стечајниот судија ја дала по гласањето по планот за реорганизација а не во периодот на прекиниот на рочиштето за гласање по планот за реорганизација *“Судот утврди дека должникот во целост постапил по задолжението на Судот и доставениот пречистен текст план за реорганизација ги содржи сите елементи предвидени во член 215 - б став 1 од наведениот закон, а кои се задолжителни за изготвување на планот, и по спроведена постапка за гласање и утврдено дека се исполнети условите од член 5 од ЗС донесе одлука.”*¹⁵⁷ Доколку тоа навистина било така, Заменикот претседател на Основниот граѓански суд го донел решението за одбивање на барањата за изземање по одржувањето на рочиштето за гласање по Планот за реорганизација а не пред гласањето. Со таквото постапување, стечајниот судија сторил повреда на член 68 од ЗПП кој предвидува изречна забрана за судијата да продолжи да работи врз предметот до донесувањето на решението по барањето.¹⁵⁸

5) Рочиште за писмените приговори на доверителите

66. г. Петров смета дека стечајниот судија постапил правилно кога на 05.06.2018 година наместо да одржи рочиште за одлучување по Предлогот и гласање по Планот за реорганизација, одлучил да одржи собрание на доверители за разгледување на писмените приговори од доверителите во врска со Планот за реорганизација.¹⁵⁹ г. Петров го занемарува фактот дека со Решението за поведување претходна постапка и Огласот за поведување на претходна постапка од 08.05.2018 година стечајниот судија закажал *“рочиште за*

¹⁵⁵ ЗПП, член 68 став 2

¹⁵⁶ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 14 јуни 2018 година

¹⁵⁷ Решение за одбивање на барања за изземање 03 ИЗЗ бр. 102/2018 од 14 јуни 2018 година на Заменик претседателот на Основен граѓански суд Скопје

¹⁵⁸ ЗПП, член 68 став 1 *“Кога судија или судија-поротник, претседателот на советот, член на советот или претседателот на судот, ќе узнае дека е поднесено барање за негово изземање, тој е должен веднаш да ја запре работата врз односниот предмет, а ако е во прашање изземање од членот 64 точка б на овој закон, до донесувањето на решението за барањето може да ги презема само оние дејствија за кои постои опасност од одлагање.”*

¹⁵⁹ Мислењето на Петров точка 95-103

одлучување по предлогот и гласање за планот за реорганизација”¹⁶⁰ Во услови кога стечајниот судија закажал рочиште за одлучување по Предлогот и гласање по Планот за реорганизација а претходно ТЕ-ТО одговорил¹⁶¹ на забелешките на ГАМА, Топлификација и Комерцијална Банка¹⁶², стечајниот судија постапил во спротивност со Законот за стечај кога одржал рочиште за разгледување на писмените приговори од доверителите во врска со Планот за реорганизација.¹⁶³

67. Согласно член 215-г став 6 од Законот за стечај, “во текот на претходната постапка стечајниот судија може да закаже рочиште на кое ќе се разгледуваат одредени прашања во врска со претходно изготвениот план за реорганизација.” Согласно оваа одредба, доколку стечајниот судија смета дека е потребно може со решение да закаже посебно рочиште за разгледување на одредени прашања во врска со планот за реорганизација но не може на закажаното рочиште за одлучување по предлогот и планот за реорганизација да ги разгледува писмените приговори од доверителите.
68. г. Петров тврди дека иако во член 215-г став 6 од Законот за стечај не е изречно предвидена можност исто така не е предвидена изречна забрана за разгледување на писмените приговори на доверителите на рочиштето за одлучување по предлогот и планот за реорганизација но тврди дека закажувањето на посебно рочиште би било поефикасно.¹⁶⁴ Не се согласувам со г. Петров. Стечајниот судија имал законска обврска да го закаже рочиштето за одлучување по предлогот и гласање за планот за реорганизација со донесувањето за Решението за поведување на претходна постапка (и го сторил тоа) а, доколку во периодот до одржувањето на рочиштето сметал дека има потреба да закаже посебно рочиште за разгледување на одредени прашања во врска со планот за реорганизација, тоа требало да го стори со посебно решение, пред одржувањето на рочиштето за одлучување по предлогот и гласање за Планот за реорганизација.
69. Сметам дека стечајниот судија одлучил да одржи рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите само со цел да му овозможи на ТЕ-ТО повторно да го измени Планот за реорганизација во спротивност со Законот за стечај. На рочиштето стечајниот судија констатирал дека “огласот за свикнување на собрание на доверители за разгледување на забелешките и приговорите од доверителите против Планот за реорганизација и гласање по планот е објавен во Службен Весник на РМ бр 80 од 7.5.2018.г и во дневен печат Нова Македонија од 8.5.2018.г и во Вечер од 7.5.2018 година.”¹⁶⁵ Ова не точно, во огласот не се закажува рочиште за разгледување на забелешките и приговорите

¹⁶⁰ Решение за поведување претходна постапка над ТЕ-ТО АД Скопје од Основен граѓански суд Скопје од 02 мај 2018 година, стр.1, Оглас за поведување на претходна постапка над ТЕ-ТО АД Скопје на Основен граѓански суд Скопје од 08 мај 2018 година

¹⁶¹ Одговор на забелешки на Комерцијална Банка од ТЕ-ТО АД Скопје од 29 мај 2018 година, Одговор на забелешки на Топлификација АД Скопје од ТЕ-ТО од 29.05.2018 година, Одговор на забелешки од ГАМА од ТЕ-ТО АД Скопје од 30 мај 2018 година

¹⁶² Забелешки на план за реорганизација од Комерцијална Банка АД Скопје од 21 мај 2018 година, Произнесување по план за реорганизација од Топлификација АД Скопје од 21 мај 2018 година, Приговори и забелешки на планот за реорганизација од ГАМА од 22 мај 2018 година

¹⁶³ Првото мислење на Костовски точки 59-60

¹⁶⁴ Мислењето на Петров точка 101

¹⁶⁵ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 05 јуни 2018 година

од доверителите против Планот за реорганизација, туку рочиште за одлучување по предлогот и гласање за Планот за реорганизација.¹⁶⁶ Дотолку повеќе, во решението на судијата со кое се одложува рочиштето изречно е наведено дека *“Рочиштето за одлучување по предлогот и гласање по предлог планот за реорганизација на должникот АД ТЕ-ТО Скопје се одлага за 14.06.2018 во 11,30 часот. што е усно соопштено и служи за уредна покана.”*

70. Поради горенаведеното, останувам на мислењето дека стечајниот судија одржал рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите наместо рочиштето за одлучување по предлогот и гласање за Планот за реорганизација во спротивност со Законот за стечај.

б) Водењето на стечајната постапка

71. г. Петров смета дека стечајната постапка на ТЕ-ТО била водена во согласност со Законот за стечај.¹⁶⁷ Не се согласувам со г. Петров. Како што објаснив во моето прво правно мислење и во ова мислење, стечајниот судија направил низа на сериозни прекршувања на Законот за стечај од приемот на Предлогот на ТЕ-ТО до донесувањето на решението со кое го одобрил Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.
72. г. Петров се согласува дека стечајниот судија закажал рочиште за одлучување по Предлогот и гласање по Планот за реорганизација на 05.06.2018 година но наместо да им дозволи на доверителите да гласаат за прифаќање на Планот за реорганизација, се предомислил и одржал рочиште за разгледување на писмените приговори од доверителите во врска со Планот за реорганизација.¹⁶⁸ Како што објаснив претходно, ваквото постапување на стечајниот судија е во спротивност со Законот за стечај. Тоа што никој од доверителите на ТЕ-ТО не приговарал на одржувањето на рочиштето за разгледување на писмените приговори од доверителите во врска со Планот за реорганизација не значи дека ваквото постапување на стечајниот судија е во согласност со Законот за стечај, како што тврди г. Петров во точка 112 од неговото мислење.
73. Основано се поставува прашањето зошто стечајниот судија се предомислил и не го одржал рочиштето за одлучување по Предлогот и Планот за реорганизација доколку бил уверен дека Планот за реорганизација, по неговото (незаконско) уредување од страна на ТЕ-ТО, е во согласност со Законот за стечај. Од Записникот од рочиштето од 05.06.2018 година, очигледно е дека ТЕ-ТО побарал од стечајниот судија да направи измени во Планот за реорганизација во однос на групирањето на доверителите¹⁶⁹ и стечајниот судија му дозволил со нотирање дека *“дел од забележките се од суштински карактер во смисла дека*

¹⁶⁶ Оглас за поведување на претходна постапка над ТЕ-ТО АД Скопје на Основен граѓански суд Скопје од 08 мај 2018 година

¹⁶⁷ Мислењето на Петров, точки 104-123

¹⁶⁸ Мислењето на Петров, точка 112

¹⁶⁹ Записник од рочиште на Основен граѓански суд Скопје од 05 јуни 2018 година, стр. 11 *“...Со оглед дека е потребно да се изготви пречистен текст со цел точно да се прецизира во кој дел планот за реорганизација ќе биде изменет по новата класификација на доверителите, предлагам судот да не задолжи во најкраток рок од страна на должникот да биде изготвен пречистен текст со кој ќе бидат запознаени сите доверители.”*

планот треба да трпи промена во групирањето на класите на доверители и начинот на нивно намирање по однос на доверителите.” Во моето прво правно мислење објаснив зошто ваквото постапување во спротивност со Законот за стечај.¹⁷⁰ Стечајниот судија немал право да наложи измени на Планот за реорганизација во делот на утврдените класи на доверители од причина што се работи за прашање за кое стечајниот судија внимава по службена должност во смисла на член 215-в став 3 од Законот за стечај а не по приговор на доверителите. Членот 215-в став 3 од Законот за стечај му наложува на стечајниот судија во целост да испита дали предложениот план е во согласност со Законот за стечај. Согласно член 215-г став 5 од Законот за стечај,¹⁷¹ доверителите можат да ја оспоруваат содржината на планот за реорганизација, а посебно основот и висината на опфатените побарувања.

74. г. Петров се согласува дека измените на Планот за реорганизација биле од суштинска природа¹⁷² но тврди дека *“одлагањето е во корист на доверителите, за тие да имаат појасна слика како изгледа конечниот текст на планот за реорганизација со внесени измени кои ги прифатил должникот, за да можат доверителите да гласаат по корегираниот - пречистен текст на планот на рочиштето закажано за 14.06.2018 година.”*¹⁷³ Не се согласувам со г. Петров. Стечајниот судија не го одложил рочиштето со цел за заштита на интересите на доверителите туку со цел да му се овозможи на ТЕ-ТО да изврши суштински промени во Планот за реорганизација непосредно пред гласањето по него.
75. Во точка 118 од неговото мислење г. Петров тврди кога вели дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година не е нов план за реорганизација туку е само поправен/пречистен текст на Планот за реорганизација. Не се согласувам со г. Петров со оглед на тоа што промените се однесуваат на класите на доверителите што повлекуваат низа други суштински промени, кои впрочем ги увидува и г. Петров во истата точка од неговото мислење *“Оваа промена предизвика голем број други промени на конзистентноста во остатокот од Планот за реорганизација”*
76. Исто така, на доверителите не им било оставено доволно време за да се запознаат со содржината на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година. ТЕ-ТО го доставил Планот за реорганизација од 06.06.2018 година до доверителите и до судот на 08.06.2018 година, а рочиштето за одлучување по Предлогот и Планот за реорганизација било закажано на 14.06.2018 година, односно пократок рок од осум дена за подготовка кој е пропишан со ЗПП. Согласно ЗПП рочиштето треба да се определи така што на странките да им остане доволно време за подготвување, а најмалку осум дена од приемот на поканата, односно одлагањето на претходното рочиште.¹⁷⁴ Во судската пракса, овој рок од осум дена се применува и на ситуации кога на странките им се доставуваат нови

¹⁷⁰ Првото мислење на Костовски, точки 53-65

¹⁷¹ Закон за стечај, член 215-г став 5, алинеја 2, *“...сите заинтересирани учесници кои имаат забелешки на предлогот на изготвениот план за реорганизација со кои ја оспоруваат неговата содржина, а посебно основот или висината на опфатените побарувања да ги достават до судот и должникот во рок од 15 дена од денот на објавувањето на огласот во „Службен весник на Република Македонија“.”*

¹⁷² Мислењето на Петров, точка 113

¹⁷³ Мислењето на Петров, точка 115

¹⁷⁴ ЗПП, член 272 и 108

докази и рочиштето може да се одржи доколку новите докази се доставени најмалку осум дена од денот на одржувањето на рочиштето. Во конкретниот случај, Планот за реорганизација од 06.06.2018 им бил доставен на доверителите на 08.06.2018 година а рочиштето се одржало на 14.06.2018 година, односно шест дена по приемот на планот. Оттука, ваквото постапување на стечајниот судија е во спротивност со ЗПП.

С. ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО

1) Информации за поповолно намирување на доверителите

77. г. Петров се согласува дека реорганизацијата може да биде економски порационална од редовната постапка за ликвидација на деловниот потфат на должникот доколку, помеѓу другото “...може да обезбеди поповолно намирување на побарувањата на доверителите во однос на ликвидацијата” и “...доколку доверителите се убедени дека постапката за реорганизација има значително подобри изгледи за порамнување отколку ликвидација.”¹⁷⁵ Но и покрај тоа, г. Петров смета дека ТЕ-ТО немал обврска во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година да вклучи детална анализа зошто реорганизацијата била поповолна опција за намирување на побарувањата на необезбедените доверители од повисок исплатен ред, во споредба со впаричување на имотот поради тоа што таква обврска не е предвидена во Законот за стечај.¹⁷⁶ г. Петров греша поради тоа што не ги зема предвид Националните стандарди за стечај.¹⁷⁷ Националните стандарди за стечај се применливи на сите планови за реорганизација кои се поднесуваат во рамките на стечајната постапка, вклучувајќи го и планот за реорганизација подготвен од должникот во предстечајната реорганизација.¹⁷⁸
78. Согласно Националните стандарди за стечај, **планот за реорганизација мора на несомнителен начин да ги прикаже можностите на доверителите за нивното поповолно намирување во постапката за реорганизација, во однос на намирувањето со впаричување на имотот на стечајниот должник и мора да го задоволи условот со неговата примена ниту еден од доверителите да не добие помалку од она што би можеле разумно да очекуваат од постапката на впаричување на имотот на стечајниот должник.**¹⁷⁹ Планот за реорганизација од 06.06.2018 година исто така мора да содржи проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на стечајниот должник во постапката на впаричување со цел да се направи споредба на оваа проценка со предлогот за намирување на доверителите во постапката за реорганизација, со “...цел на недвосмислен начин да ја покаже веројатноста дека секоја група на доверители со усвојувањето на планот ќе постигне намирување кое најмалку е еквивалентно со намирувањето кое би

¹⁷⁵ Мислењето на Петров точка 40

¹⁷⁶ Мислењето на Петров точка 124-125

¹⁷⁷ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка, Прилог бр. 5 Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го поднесува стечајниот управник (“Професионален стандард за план за реорганизација”)

¹⁷⁸ Професионален стандард за план за реорганизација, “Соодветна примена на овој стандард кога во својство на подносител на Планот за реорганизација се јавуваат други лица кои се активно легитимирани за поднесување на планот”

¹⁷⁹ Професионален стандард за план за реорганизација, точка 2

*можело разумно да се очекува во постапката на впаричување на имотот на стечајниот должник.*¹⁸⁰

79. Планот за реорганизација од 06.06.2018 година не содржи ниту приказ на можностите за поповолно намирување на необезбедените доверители во постапката за реорганизација ниту пак проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на ТЕ-ТО во постапката на впаричување. Наместо оваа анализа, Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, содржи шпекулации дека доколку се отворела стечајна постапка над ТЕ-ТО необезбедените доверители ќе се намиреле помалку од 10% заради побарувањата на доверителите со обезбедени побарувања. Во отсуство на проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на ТЕ-ТО овие тврдења се шпекулативни и недоказани. Дотолку повеќе што побарувањата на доверителите со обезбедени побарувања имале побарувања (53,6 милиони евра) кои изнесуваат една третина од сметководствената вредноста на имотот на ТЕ-ТО.
80. Во овој контекст, морам да напоменам дека, покрај стечајниот судија, привремениот стечаен управник исто така има клучна улога во спроведувањето на Националните стандарди за стечај во пракса, а во насока на заштита на доверителите. Маринко Саздовски имал обврска да утврди во која мерка Планот за реорганизација од 06.06.2018 година ја задоволува содржината пропишана со Националните стандарди за стечај, да го запознае ТЕ-ТО со недостатоците и да го упати да направи соодветни измени. Доколку ТЕ-ТО одбиел да внесе измени, а Маринко Саздовски утврдил дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година за реорганизација не ги штити интересите на доверителите, односно интересите на одредена група на доверители, а посебно кога на одредени доверители или дури на сите доверители очигледно повеќе би им одело во прилог впаричување на имотот, Маринко Саздовски бил должен да ги извести доверителите и судот пред денот на рочиштето на кое се гласа за усвојување на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.¹⁸¹
81. Со увидот во списите на предметот заклучувам дека Маринко Саздовски не му укажал на ТЕ-ТО дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година мора задолжително да содржи детална анализа зошто реорганизацијата била поповолна опција за намирување на побарувањата на необезбедените доверители од повисок исплатен ред во споредба со впаричување на имотот и проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на стечајниот должник во постапката на впаричување со цел да се направи споредба на оваа проценка со предлогот за намирување на доверителите во постапката за реорганизација.
82. Поради горенаведеното, не се согласувам со г. Петров и останувам на мислењето дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година биле во спротивност со Законот за стечај, односно Националните стандарди за стечај.

¹⁸⁰ Професионален стандард за план за реорганизација, точка 17

¹⁸¹ Професионален стандард за план за реорганизација, “Соодветна примена на овој стандард кога во својство на подносител на Планот за реорганизација се јавуваат други лица кои се активно легитимирани за поднесување на планот”

2) Анализа за справување со идни ризици

83. г. Петров повторно не ги зема предвид Националните стандарди за стечај кои пропишуваат дека ако со планот за реорганизација се предвидува продолжување на работењето на стечајниот должник, тогаш тој план мора да содржи детално објаснување за начинот на кој причините кои довеле до стечај ќе бидат отстранети во постапката на спроведувањето на реорганизацијата.¹⁸² Со други зборови Планот за реорганизација морал да содржи план на ТЕ-ТО за тоа како ќе се справи со причините кои го довеле до стечај во текот на спроведувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.
84. Во конкретниот случај, ТЕ-ТО во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година тврдел дека причините за отворањето на стечајната постапка се побарувањата по основ на заеми дадени во периодот при изградба на постројката од неговиот мнозински акционер (Битар Холдингс) и малцински акционер (Топлификација)¹⁸³ и предвидел дека средствата за реализација на планот ќе бидат обезбедени од тековната работа, но доколку има потреба ќе обезбедил дополнителни средства од заеми од други компании и/или кредити од банки како и вложувања во форма на инвестиции.¹⁸⁴ Ваквата генерална формулација е во спротивност со Националните стандарди за стечај согласно кои планот за реорганизација не може да биде условен од идни настани, со оглед на тоа доверителите тешко можат да ја проценат веројатноста на своето успешно намирување со спроведувањето на таквиот план за реорганизација **и во случај кога планот за реорганизација предвидува дополнително финансирање, задолжително содржи податоци за давателот на заем, износот и останатите услови на финансирање, како и за условите за враќање на заемот.**¹⁸⁵
85. Она што е особено загрижувачки е дека ТЕ-ТО ја внел горенаведената општа формулација во однос на можноста за обезбедување на дополнителни средства на барање од страна на стечајниот судија.¹⁸⁶ Причините поради кои Националните стандарди за стечај предвидуваат изречна обврска планот за реорганизација да содржи детали за планираните задолжувања на должникот е со цел должникот да не може со неконтролирани задолжувања да го доведе во прашање спроведувањето на планот за реорганизација и повторно да се доведе во ситуација да биде отворена стечајна постапка над него. Со одобрувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, стечајниот судија му овозможил на ТЕ-ТО, покрај постоечките кредити земени од обезбедените доверители, да зема кредити и заеми од други банки и компании без какво било ограничувања.

3) Преговори помеѓу ТЕ-ТО и неговите доверители

86. Не се согласувам со констатацијата на г. Петров дека Планот за реорганизација од 06.06.2018 година содржи податоци за постапката за подготвување,

¹⁸² Професионален стандард за план за реорганизација, точка 2

¹⁸³ План за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје од 06 јуни 2018 година, стр. 17-18

¹⁸⁴ План за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје од 06 јуни 2018 година, стр. 26

¹⁸⁵ Професионален стандард за план за реорганизација, точка 4

¹⁸⁶ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30април 2018 година, стр. 1

вклучувајќи ги податоците за испратени известувања, достапност на информациите на доверителите и текот на преговорите во согласност со член 215-б, став (2) алинеја 4 од Законот за стечај.¹⁸⁷ Напротив, од содржината на е-маил кореспонденцијата и записниците од состаноците кои ги прегледав, констатирам дека на доверителите на ТЕ-ТО не им биле ставени на располагање информации за Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, ниту пак се воделе преговори. ТЕ-ТО го доставил Планот за реорганизација од 06.06.2018 до судот на 08.06.2018 година, односно само шест дена пред одржувањето на рочиштето за одлучување по Предлогот и Планот за реорганизација од 06.06.2018 година. Од списите кон предметот увидов дека во тој период не се испратени известувања до доверителите ниту пак се воделе преговори.

87. Е-маил кореспонденцијата со Ландес Банк Берлин АГ, Битар Холдингс Лимитед и Триглав Осигурување АД Скопје, како и записници од состаноци со неговото зависно друштво ТЕ-ТО Гас Трејд ДООЕЛ Скопје, поврзаните друштва Балкан Енерџи Секјурити ДООЕЛ Скопје, Балкан Енерџи Груп АД Скопје и нотарот Снежана Сарџовска и Адвокатско друштво Поленак во однос на првиот План за реорганизација¹⁸⁸ не претставуваат достатен доказ за достапност на информациите на сите доверители и текот на преговорите во однос на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година. Впрочем, тоа се гледа од фактот, како што и г. Петров забележува, дека изјавите за прифаќање на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година во класата на доверители на кои им се врши отпис на 90% од побарувањата и сета камата дале само Битар Холдингс, мнозинскиот акционер на ТЕ-ТО и поврзаните друштва на ТЕ-ТО.

4) Третман на побарувањето на ГАМА

88. г. Петров смета дека стечајниот судија не постапил во спротивност со Законот за стечај кога го одобрил Планот за реорганизација од 06.06.2018 година во кој било вклучено и побарувањето на ГАМА кон ТЕ-ТО. Не се согласувам со г. Петров.
89. г. Петров се повикува на член 215-д став 1 од Законот за стечај согласно кој за потребите на гласањето по планот за реорганизација, се смета дека сите обврски на стечајниот должник настанати пред поднесување на планот за реорганизација достасуваат на денот на одржувањето на рочиштето за гласање за планот и членот 144 од Законот за стечај согласно кој стечајните доверители можат да ги остварат своите побарувања спрема должникот само во стечајната постапка. г. Петров превидува дека овие одредби од Законот за стечај се однесуваат на **неоспорени побарувања на стечајни доверители кои не се доспеани на денот на одржување на рочиштето за гласање по планот за реорганизација** а не на доспеани побарувања на доверители за кои должникот води судски спорови. Побарувањето на ГАМА доспеало на 31 март 2012 година и било оспорено од страна на ТЕ-ТО поради што се водела парнична постапка пред Основниот граѓански суд Скопје. Оттука, на побарувањето на ГАМА не се применливи одредбите од член 215-д став 1 и член 144 од Законот за стечај.
90. Со оглед на тоа што судскиот спор помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО бил во тек, ТЕ-ТО морал да изврши резервација на средствата за исплата на побарувањето на

¹⁸⁷ Мислењето на Петров точка 130

¹⁸⁸ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година

ГАМА (главен долг и законска казнена камата) во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година во согласност со член 215-б став 1 алинеја 2 точка 3 од Законот за стечај и да продолжи да го води судскиот спор. Во 2013 година, една од причините за воведување на предстечајната реорганизација беше токму долгото времетраење на судските спорови за побарувањето во стечајната постапка поради тоа што *“...се заведуваат релативно голем број на парнични постапки за наплата на побарувањата на должникот и мошне честа е појавата на побивање на правни дејства која релативно долго трае”*, и очекувањето беше дека со предстечајната реорганизација *“...релативно брзо би се завршувале стечајните постапки поради фактот што сите судски спорови ќе продолжи да ги води реорганизираниот должник, а стечајната постапка ќе се заклучи.”* Од овие причини, Законот за стечај предвидува дека содржинскиот план за реорганизација мора задолжително да содржи, меѓу другото, висина на средства кои се резервирани за доверителите на кои им е оспорено побарување.¹⁸⁹

91. г. Петров тврди дека и покрај тоа што побарувањето на ГАМА кон ТЕ-ТО било спорно и била во тек парнична постапка, бидејќи ТЕ-ТО го евидентирал побарувањето во својата сметководствена евиденција оправдано го вклучил во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година. Потенцирам дека сметководствената евиденција на ТЕ-ТО немала никакво влијание на фактот дека помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО се водел судски спор во однос на побарувањето на ГАМА и дека последователно побарувањето на ГАМА морало да биде наведено како оспорено побарување во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.
92. Во Планот за реорганизација, ТЕ-ТО ја навел ГАМА во втората класа на доверители со побарување од 307,453,500 денари (5 милиони евра)¹⁹⁰ но навел дека се води судски процес со ГАМА во однос на тоа побарување.¹⁹¹ Во задолжението за уредување на Предлогот и Планот за реорганизација стечајниот судија побарал од ТЕ-ТО да се произнесе во однос на тоа дали побарувањето на ГАМА е оспорено¹⁹² и ТЕ-ТО се произнел дека побарувањето не е оспорено но не доставил докази дека судскиот спор е прекинат.¹⁹³ Во услови кога стечајниот судија имал сознание дека помеѓу ТЕ-ТО и ГАМА се води спор во однос на побарувањето кое било вклучено во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, тој морал да побара од ТЕ-ТО да достави докази дека судскиот спор е прекинат.
93. Понатаму, од една страна, стечајниот судија го одобрил вклучувањето и отпишувањето на 90% од побарувањето на ГАМА (без признаена законска казнена камата), а од друга страна исплатата на преостанатиот дел од побарувањето (10%) ја условил со правосилното завршување на судската постапка која се води помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО. Во решението со кое го одобрил Планот за реорганизација од 06.06.2018 година стечајниот судија навел дека со оглед на тоа што се води судска постапка помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО, статусот на побарувањето на ГАМА е “неизвесен” и дека побарувањето на ГАМА ќе биде

¹⁸⁹ Закон за стечај, член 215-б став 1 точка 2 алинеја 3

¹⁹⁰ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 16

¹⁹¹ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 34

¹⁹² Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018 година, стр. 3

¹⁹³ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година, стр. 6

намирувано кога судската постапка ќе заврши правосилно, па доколку дојде периодот за исплата на ова побарување а судската постапка не е завршена, ТЕ-ТО има обврска да чува резервација и да продолжи со реализација на планот “По однос на побарувањето на доверителот се води судска постапка и се додека не заврши судската постапка неговиот статус е неизвесен и неспорно согласно законот доверителите од исти исплатни редови се намируваат исто, но ова побарување ќе биде намирувано кога постапката ќе заврши правосилно, па доколку дојде периодот за исплата на ова побарување а судската постапка не е завршена должникот согласно закон има обврска да чува резервација а да продолжи со реализација на планот и на крај се намируваат акционерите на должникот.”¹⁹⁴

94. Со горенаведеното условување на исплатата на побарувањето на ГАМА со правосилното завршување на судскиот спор, стечајниот судија постапил во спротивност со член 239 од Законот за стечај согласно кој правосилното судско решение со кое се одобрува планот за реорганизација е извршна исправа и по неговата правосилност одредбите од содржинскиот дел на планот стануваат задолжителни за сите учесници.
95. Поради горенаведеното, сметам дека стечајниот судија постапил во спротивност со Законот за стечај кога го одобрил Планот за реорганизација од 06.06.2018 година во кој било вклучено побарувањето на ГАМА за кое се водел судски спор и исплатата на преостанатиот износ од 10% го условил со правосилното завршување на судскиот спор помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО.

D. ТРЕТМАН НА ПОБАРУВАЊАТА НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ НА ТЕ-ТО

1) Формирањето на класи на доверители

96. г. Петров смета дека класификацијата на доверителите во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година е во согласност со Законот за стечај,¹⁹⁵ помеѓу другото поради тоа што “...ЗС не ги определува критериумите врз основа на кои должникот треба да ја изврши диференцијацијата на доверителите по класи во предстечајна реорганизација”¹⁹⁶. Не се согласувам со тоа дека класификацијата на доверителите во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година била во согласност со Законот за стечај од причините образложени подолу.
97. г. Петров наведува дека мојот коментар на член 215-б од Законот за стечај во кој велам дека формирањето на класи е можно, а не и задолжително е во спротивност со мојот став во моето прво мислење.¹⁹⁷ г. Петров погрешно го толкува мојот коментар. Формирањето на класи во предстечајната реорганизација не е задолжително во ситуација во која доверителите на должникот имаат побарувања од ист приоритет и должникот нема обезбедени

¹⁹⁴ Решение на Основен граѓански суд Скопје за усвојување на План за реорганизација од 14 јуни 2018 година, стр. 32

¹⁹⁵ Мислењето на Петров, точка 139-149

¹⁹⁶ Мислењето на Петров, точка 143

¹⁹⁷ Мислењето на Петров, точка 142

доверители или предвидени се идентични мерки за реализација на планот за обезбедените и необезбедените доверители. Со други зборови, во ситуација кога доверителите на должникот се од ист исплатен ред и не постојат обезбедени доверители (или ако постојат мерките за реализација се однесуваат и на нив), не е задолжително формирање на посебни класи на доверители. Во ситуација кога доверителите на должникот се од различни исплатни редови или предвиден е поинаков третман на обезбедените доверители од необезбедените доверители, во тој случај мора да се формираат класи на доверители во согласност со правилата на субординираност на побарувањата во согласност со Законот за стечај.¹⁹⁸

98. Законодавецот му дал право на должникот да ги предложи класите на доверители кои ќе гласаат по планот за реорганизација. Но, должникот нема неограничена дискреција во дефинирањето на класите на доверители туку мора да ги дефинира со примена на критериуми кои се во согласност со Законот за стечај со цел за заштита на доверителите. **Во спротивно, не може да се оствари целта на предстечајната реорганизација т.е. поповолно намирување на доверителите на должникот од впаричување на имотот во стечајна постапка.** Како што напоменав претходно, Министерството за економија во Нацрт законот за инсолвентност изречно ја дефинира целта на предстечајната реорганизација како *“финансиско реструктурирање на должниковиот потфат кој би овозможил 1) акционерите на должникот да ги задржат уделите во основната главнина кои одговараат на преостанатиот имот на должникот кој би го добиле во случај ако над должникот била отворена стечајна постапка; 2) поповолни услови за доверителите за исплата на нивните побарувања од оние доколку над должникот е отворена стечајна постапка со оглед на исплатниот ред на побарувањата; и 3) продолжување на деловниот потфат на должникот.”*¹⁹⁹
99. Стечајниот судија има обврска да го испита планот за реорганизација од аспект на тоа, меѓу другото, дали реорганизацијата е поповолна од впаричување на имотот на должникот и дали се правилно формирани класите на доверителите и да го отфрли по службена должност.²⁰⁰ г. Петров греша кога тврди дека членот 215-б став 1 точка 2 алинеја 3 од Законот за стечај нуди основа според која должникот треба да ја изврши поделба на доверителите по класи.²⁰¹ Овој член се однесува на **висина на паричните износи или имот кој ќе служи за потполно или делумно намирување на класите на доверители** предложени во планот за реорганизација (помеѓу кои може да има и обезбедени доверители) и средствата кои ќе се резервираат за побарувањата на доверителите кои се оспорени од должникот. Доколку толкувањето на г. Петров се земе како точно, во тој случај должникот не би можел да **предложи класи на доверители и критериуми по кои се формирани** туку би морал сите доверители да ги класифицира во три класи 1) обезбедени доверители; 2) необезбедени доверители; и 3) доверители со оспорени побарувања. Во тој случај, г. Петров би морал да се сложи дека класите на доверители во Планот за реорганизација од 06.06.2018 година биле во спротивност со Законот за стечај бидејќи ГАМА не била класифицирана во посебна класа на доверители со оспорени побарувања.

¹⁹⁸ Закон за стечај, член 116-118

¹⁹⁹ Нацрт закон за инсолвентност, член 3

²⁰⁰ Закон за стечај, член 215-в став 3 алинеја 1

²⁰¹ Мислењето на Петров, точки 145-146

100. г. Петров се согласува дека побарувањата на акционерите на ТЕ-ТО се од понизок исплатен ред во согласност со правилата на субординираност на побарувањата од Законот за стечај но смета дека преку исклучувањето на примената на членот 220, Законот за стечај имплицитно ја исклучил примената на членот 118 во поглед на формирање на класите на доверители во планот за реорганизација.²⁰² Не се согласувам со г. Петров од причините кои ги наведов погоре и поради следното.
101. Стечајниот судија во дописот до ТЕ-ТО со кој побарал уредување на Планот за реорганизација експлицитно побарал од ТЕ-ТО *“...јасно да биде наведено дека втората класа на побарувања се побарувања од понизок исплатен ред и ќе се намируваат последни.”*²⁰³ и ТЕ-ТО се согласил и навел во својот допис дека *“...доверителите од втората класа се доверители од понизок исплатен ред од доверителите од прва и трета класа, односно доверителите од втората класа ќе бидат намирени последни.”*²⁰⁴ Исто така, во решението со кое го одобрува Планот за реорганизација од 06.06.2018 година стечајниот судија го цитира член 118 од Законот за стечај²⁰⁵ и се повикува на истиот во однос на побарувањето на Топлификација *“доверителот е акционер на должникот и побарувањето го заснова по основ на заем кај должникот и тоа е побарување согласно законските одредби согласно член 118 став 1 точка 5 од ЗС е побарување од втор исплатен ред.”* Дополнително, стечајниот судија потврдува дека побарувањето на ГАМА е од прв исплатен ред.²⁰⁶

2) Рок за спроведување на Планот за реорганизација

102. г. Петров смета дека рокот од 12 години за спроведување на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година и намирување на побарувањата на необезбедените доверители на ТЕ-ТО (вклучувајќи ја и ГАМА) е во согласност со Законот за стечај поради тоа што побарувањето на ГАМА може да се подведе под „друго побарување“ за кое се менуваат „рокот на втасување“, но и „други услови“ со што се исполнети условите за примена на исклучокот од член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај за рок на спроведување на Планот за реорганизација од 06.06.2018 подолг од 5 години.²⁰⁷
103. г. Петров погрешно го толкува член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај во однос на тоа кога може да се направи исклучок од апсолутниот рок за спроведување на план за реорганизација од 5 години кој се однесува на одлагање на наплата на побарувањата на необезбедените доверители. Од содржината на член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај, јасно произлегува дека исклучокот во однос на апсолутниот рок од 5 години се

²⁰² Мислењето на Петров, точки 150-159

²⁰³ Барање за уредување предлог за отворање на стечај од Основен граѓански суд Скопје од 30 април 2018 година, стр. 2 точка 9

²⁰⁴ Одговор на допис од ТЕ-ТО АД Скопје од 02 мај 2018 година, стр. 4

²⁰⁵ Решение на Основен граѓански суд Скопје за усвојување на План за реорганизација од 14 јуни 2018 година, стр. 27 *“..согласно член 118 од Законот за стечај побарувањето од пониски исплатни редови од точка 5 од наведениот член се побарувањата за враќање на заем или друго соодветно барање со кои се надоместуваат имотот на содружникот односно акционер.”*

²⁰⁶ Решение на Основен граѓански суд Скопје за усвојување на План за реорганизација од 14 јуни 2018 година, стр. 21

²⁰⁷ Мислењето на Петров, точка 163

однесува на “...измена на роковите на достасување, каматни стапки или други услови на заемот, кредитот или друго побарување или инструменти за обезбедување” односно побарувања на доверители по основ на долгорочни заеми или кредити земени пред предстечајната реорганизација и други побарувања (нпр. трошоци) кои настанале во врска со тие заеми, кредити или инструментите за нивно обезбедување и “...периодот на отплата на кредитот или заемот земен за време на траењето на претходната постапка или согласно со планот за реорганизација”, односно побарувања по основ на долгорочни кредити земени во претходната постапка или во согласност со планот за реорганизација.

104. г. Петров погрешно го толкува терминот „друго побарување“ кое се однесува на побарувања поврзани со долгорочни заеми или кредити земени од должникот пред предстечајната реорганизација. Исто така, г. Петров погрешно го толкува исклучокот како правило. Според толкувањето на г. Петров, со исклучокот би биле опфатени побарувањата на сите необезбедени доверители на ТЕ-ТО така што апсолутниот рок од 5 години би бил бесмислен. Рокот за исплата на побарувањата на необезбедените доверители од повисок исплатен ред на должникот не може да биде подолг од 5 години, во спротивно нема да се оствари целта на реорганизацијата доверителите да бидат поповолно намирани од тоа што би го добиле од впаричување на имотот на должникот. Како што напоменав претходно, Министерството за економија во Нацрт законот за инсолвентност предлага изречна одредба со која кога планот за реорганизација предвидува намалување или одлагање на исплата на необезбедените побарувања, за сите побарувања мора да се определи ист процент на намалување и исти рокови за одложена исплата со тоа што рокот за исплата на необезбедените побарувања не може да биде подолг од пет години од правосилноста на решението на одобрување на планот за реорганизација, освен ако одреден доверител изречно се согласи на повисок процент на намалување и/или подолг рок на исплата на неговите побарувања.²⁰⁸

Е. ИСХОДОТ НА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА НА ТЕ-ТО

105. Се согласувам со констатацијата на г. Петров дека доколку Планот за реорганизација од 06.06.2018 година не би бил одобрен, дека над ТЕ-ТО би била отворена стечајна постапка врз основа на Предлогот за отворање на стечај на Топлификација од 30.05.2018 година.²⁰⁹ Но, не се согласувам со констатацијата на г. Петров дека ГАМА не би била намирена повеќе од 10% од своето побарување спрема ТЕ-ТО со ликвидација на деловниот потфат отколку со Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.²¹⁰ Напротив, сметам дека ГАМА и останатите необезбедени доверители од повисок исплатен ред би биле поповолно намирани со ликвидација на деловниот потфат на ТЕ-ТО. Моето мислење, како што е објаснето подолу, се заснова на тоа што побарувањето на ГАМА е од повисок исплатен ред од побарувањата на акционерите на ТЕ-ТО во согласност со правилата на субординираност на побарувањата согласно Законот за стечај.²¹¹

²⁰⁸ Нацрт закон за инсолвентност, член 47 став 4 и 5

²⁰⁹ Мислењето на Петров точки 165-169

²¹⁰ Мислењето на Петров точки 170-175

²¹¹ Закон за стечај, член 116-118

106. **Прво**, Мислењето на г. Петров дека ГАМА не би била намирена поповолно со впаричување на имотот на ТЕ-ТО е шпекулативна и неиздржана бидејќи г. Петров не располага со податоци за пазарната вредноста на имотот на ТЕ-ТО во 2018 година. Ова не е за изненадување, бидејќи како што напоменав претходно, Планот за реорганизација од 06.06.2018 година не содржи проценка на очекуваниот паричен износ кој би се остварил со продажба на имотот на ТЕ-ТО во постапката на впаричување со цел да се направи споредба на оваа проценка со предлогот за намирување на доверителите во предстечајната реорганизација, со цел на недвосмислен начин да ја покаже веројатноста дека секоја група на доверители со усвојувањето на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година ќе постигне намирување кое најмалку е еквивалентно со намирувањето кое би можело разумно да се очекува во постапката на впаричување на имотот на ТЕ-ТО, во спротивност со Националните стандарди за стечај.²¹²
107. **Второ**, Без оглед на тоа дали обезбедените доверители би одлучиле да се намируваат од имотот на ТЕ-ТО во стечајната постапка или постапка за извршување вон стечајна постапка, прв чекор би бил утврдувањето на пазарната вредност на имотот на ТЕ-ТО. Пазарната вредност се утврдува врз основа на извештај за проценета вредност на имотот од овластен проценител во согласност со меѓународните стандарди за процена изготвен од проценител кој содржи опис на проценетиот имот и методот со кој што е извршена проценката и доказите за сопственост на имотот на должникот.²¹³ Согласно податоците од Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, когенеративната термоенергетска постројка на ТЕ-ТО претставува функционална целина која не може да се дели на делови²¹⁴ и била во одлична техничка подготвеност²¹⁵. Последователно, проценката на пазарната вредност на имотот на ТЕ-ТО би се однесувала на постројката како функционална целина. г. Петров превидува дека предмет на продажбата би била постројката на ТЕ-ТО а не ТЕ-ТО, така што погрешно тврди дека goodwill-от на ТЕ-ТО би имало какво било влијание на вредноста на постројката.²¹⁶
108. **Трето**, Разбирам дека постројката на ТЕ-ТО е заснована на модерна технологија и дека претставува стратешки објект за државата и значаен чинител во стабилноста на енергетскиот систем затоа што има голем инсталиран капацитет со исклучително кратко време на старт и способност брзо да ја менува моќноста со што исклучително многу му помага на МЕПСО во регулирање на електроенергетскиот систем и значително намалување на загубите во истиот.²¹⁷ Исто така разбирам дека, постројката на ТЕ-ТО има потенцијал за производство на 35% од вкупното производство на електрична енергија, односно 60% од

---

²¹² Професионален стандард за план за реорганизација, т. 17

²¹³ Закон за стечај, член 82 став 4

²¹⁴ План за реорганизација од ТЕ-ТО АД Скопје од 04 април 2018 година, стр. 18

²¹⁵ Пречистен текст на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје од 06 јуни 2018 година, стр. 10 “...деловната активност на ТЕ-ТО АД започна да покажува позитивни финансиски резултати и постројката е во одлична техничка подготвеност...” и стр. 57 “...работењето на друштвото е на рентабилно ниво доколку не се земат во предвид нарушувањето на субординацијата меѓу доверителите-акционери во однос на банките и нивното барање за предвремено враќање на заемите дадени како инвестиции за изградба на постројката.”

²¹⁶ Мислењето на Петров точка 174

²¹⁷ Елаборат за значењето на ТЕ-ТО АД Скопје за Република Северна Македонија од економски, енергетски и еколошки аспект, стр. 3 и 4

вкупното производство на топлинска енергија во државата.²¹⁸ Исто така разбираам дека, постројката на ТЕ-ТО е најголем потрошувач на природен гас во државата од 2012 година со што има клучна улога на македонскиот гасоводен систем и пазарот на природен гас.²¹⁹ Поради ова, не се согласувам со г. Петров дека во случај на впаричување на имотот на ТЕ-ТО не би имало заинтересирани купувачи за постројката.²²⁰ Напротив, не е логично да нема потенцијални купувачи за *“стратешки објект за државата и значаен чинител во стабилноста на енергетскиот систем на Северна Македонија”* со огромен потенцијал за зголемување на пазарниот удел на пазарот на производство на електрична и топлинска енергија и трговија со природен гас.

109. **Четврто,** Доколку над ТЕ-ТО била отворена стечајна постапка, ГАМА би имала право на намирување на своето побарување во висина од пет милиони евра во денарска противвредност од 307,453,500 денари со законска казнена камата од датумот на доспевањето на побарувањето 01.04.2012 година до датумот на отворањето на стечајна постапка над ТЕ-ТО.²²¹ Законската казнена камата на побарувањето на ГАМА заклучно со 01.03.2018 година изнесувала 2,958,435 евра во денарска противвредност од 181,943,752 денари.²²² Последователно, вкупното побарување на ГАМА кон ТЕ-ТО во редовната стечајна постапка би изнесувало 7,958,435 евра во денарска противвредност од 489,397,252 денари, а не само 307,453,500 денари без призната законска казнена камата како што било предвидено во Планот за реорганизација од 06.06.2018 спротивно на Законот за стечај.
110. **Петто,** г. Петров се согласува дека побарувањата на акционерите на ТЕ-ТО по основ на заеми се побарувања од понизок исплатен и дека можат да се намират дури откако во целост ќе бидат намирени побарувањата на доверителите на ТЕ-ТО од повисокиот исплатен ред (необезбедените доверители на ТЕ-ТО, во кои е и ГАМА) и дека побарувањата од ист исплатен ред се намируваат сразмерно на висината на побарувањата.²²³ Оттука, по намирувањето на обезбедените доверители на ТЕ-ТО, редоследот на намирувањето на побарувањата на необезбедените доверители на ТЕ-ТО и процентот на нивното намирување во стечајната постапка над ТЕ-ТО би бил како што е дадено во табелата подолу:

---

²¹⁸ Елаборат за значењето на ТЕ-ТО АД Скопје за Република Северна Македонија од економски, енергетски и еколошки аспект, стр. 4 и 5

²¹⁹ Елаборат за значењето на ТЕ-ТО АД Скопје за Република Северна Македонија од економски, енергетски и еколошки аспект, стр. 5 и 6

²²⁰ Мислењето на Петров точка 174

²²¹ Закон за стечај, член 136 став 3 *“Со денот на отворањето на стечајната постапка престанува да тече каматата на необезбедените побарувања.”*

²²² Приговори и забелешки на планот за реорганизација од ГАМА од 22 мај 2018 година, стр. 2

²²³ Првото мислење на Костовски точка 78, Мислењето на Петров точки 151-155

	Доверител	Главно побарување (ЕУР)	Камата (ЕУР)	Вкупно (ЕУР)	Процентуално учество во исплатниот ред
1. Побарувања од повисок исплатен ред (необезбедени доверители)					
1.	Кардикор Инвестментс Лтд	8,398,247	236,799	8,635,046	39,19%
2.	ГАМА	4,999,243	2,958,434	7,957,677	36,11%
3.	Синтез Грин Енерџи	3,885,186	30,931	3,916,117	17,77%
4.	Останати необезбедени доверители ²²⁴	1,523,787	0	1,523,787	6,91%
		18,806,463	3,226,164	22,032,627	100%
2. Побарувања од понизок исплатен ред (акционери)					
1.	Битар Холдингс Лимитед	107,975,583	4,122,255	112,097,838	75,25%
2.	Топлификација АД Скопје	22,692,996	5,333,691	28,026,687	18,81%
3.	Проект Менаџмент Консалтинг	8,577,602	248,775	8,826,377	5,92%
		139,246,181	9,704,721	148,950,902	100%

111. Заклучно со 01.03.2018 година сметководствената вредност на активата на ТЕ-ТО изнесувала 10,742,489,910 (приближно 174 милиони евра) (“Сметководствената вредност”) а вкупните побарување на обезбедените доверители на ТЕ-ТО изнесувале 3,299,261,285 денари (приближно 53,5 милиони евра) (“Обезбедените побарувања”). Во отсуство на податоци за пазарната вредност на постројката на ТЕ-ТО во 2018 година, пресметките на очекуваниот паричен износ при впаричувањето на имотот на ТЕ-ТО во стечајна постапка или постапка за извршување во сценаријата дадени подолу се базирани на претпоставка дека пазарната вредност на ТЕ-ТО била еднаква на Сметководствената вредност (иако убеден сум дека пазарната вредност на имотот е повисока).

Сценарио 1 – Намирување на доверителите по ликвидација на постројката на ТЕ-ТО за 60% од Сметководствената вредност

²²⁴ Во побарувањата на останати доверители не е вклучено побарувањето на Управата за јавни приходи во висина од 16,011,762 денари односно 260,353 евра, кое било намирено од страна на ТЕ-ТО во текот на предстечајната реорганизација

		0.60*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања		51,158,254 ЕУР	
Доверител		Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување	
1. Побарувања од повисок исплатен ред (необезбедени доверители)					
1.	Кардикор Инвестментс Лтд	39,19%	8,472,445	100%	
2.	ГАМА	36,11%	7,957,678	100%	
3.	Синтез Грин Енерџи	17,77%	3,916,117	100%	
4.	Останати необезбедени доверители	6,91%	1,523,787	100%	
		100%	21,870,027	100%	
Преостанат износ за намирување на побарувања од понизок исплатен ред (51,158,254 ЕУР – 21,870,027 ЕУР)			29,288,227		
2. Побарувања од понизок исплатен ред (акционери)					
1.	Битар Холдингс Лимитед	75,25%	21,917,031	19,55%	
2.	Топлификација АД Скопје	18,81%	5,478,529	19,55%	
3.	Проект Менаџмент Консалтинг	5,92%	1,724,236	19,55%	
		100%	29,119,796	19,55%	

Сценарио 2 – Намирување на доверителите по ликвидација на постројката на ТЕ-ТО за 50% од Сметководствената вредност

		0.50*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања		33,690,791 ЕУР	
Доверител		Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување	
1. Побарувања од повисок исплатен ред (необезбедени доверители)					
1.	Кардикор Инвестментс Лтд	39,19%	8,635,046	100%	
2.	ГАМА	36,11%	7,957,678	100%	
3.	Синтез Грин Енерџи	17,77%	3,916,117	100%	
4.	Останати необезбедени доверители	6,91%	1,523,787	100%	

0.50*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања		33,690,791 ЕУР		
Доверител	Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување	
	100%	22,032,628	100%	
Преостанат износ за намирување на побарувања од понизок исплатен ред (33,690,791 ЕУР – 22,032,628 ЕУР)		11,658,163 ЕУР		
2. Побарувања од понизок исплатен ред (акционери)				
1.	Битар Холдингс Лимитед	75,25%	8,772,765	7,81%
2.	Топлификација АД Скопје	18,81%	2,192,899	7,81%
3.	Проект Менаџмент Консалтинг	5,92%	690,163	7,81%
		100%	11,655,827	7,81%

112. Како што може да се воочи од горенаведените пресметки, во случај на продажба на постројката на ТЕ-ТО за 60% или 50% од Сметководствената вредност, необезбедените доверители од повисок исплатен ред би се намириле во целост додека необезбедените доверители од понизок исплатен ред би се намириле делумно. Во продолжение се наоѓаат пресметки за намирување на необезбедените доверители во песимистички сценарија во кои продажбата на постројката на ТЕ-ТО би се реализирала за под 50% од Сметководствената вредност.

Сценарио 3 – Намирување на доверителите по ликвидација на постројката ТЕ-ТО за 40% од Сметководствената вредност

0.40*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања		16,223,328 ЕУР		
Доверител	Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување	
1. Побарувања од повисок исплатен ред (необезбедени доверители)				
1.	Кардикор Инвестментс Лтд	39,19%	6,357,922	73%
2.	ГАМА	36,11%	5,858,243	73%
3.	Синтез Грин Енерџи	17,77%	2,882,885	73%
4.	Останати необезбедени доверители	6,91%	1,121,031	73%
		100%	16,220,081	73%

		0.40*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања	16,223,328 ЕУР	
	Доверител	Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување
		Преостанат износ за намирување на побарувања од понизок исплатен ред	0	
2. Побарувања од понизок исплатен ред (акционери)				
1.	Битар Холдингс Лимитед	75,25%	0	0%
2.	Топлификација АД Скопје	18,81%	0	0%
3.	Проект Менаџмент Консалтинг	5,92%	0	0%
		100%	0	0%

**Сценарио 4 – Намирување на доверителите по ликвидација на постројката ТЕ-ТО
за 33% од Сметководствената вредност**

		0.33*Сметководствената вредност – Обезбедените побарувања	3,996,103 ЕУР	
	Доверител	Процентуално учество во исплатниот ред	Износ на намирување ЕУР	% на намирување
1.	Кардикор Инвестментс Лтд	39,19%	1,566,073	18%
2.	ГАМА	36,11%	1,442,993	18%
3.	Синтез Грин Енерџи	17,77%	710,107	18%
4.	Останати необезбедени доверители	6,91%	276,130	18%
		100%	3,995,303	18%
		Преостанат износ за намирување на побарувања од понизок исплатен ред		
1.	Битар Холдингс Лимитед	75,25%	0	0%
2.	Топлификација АД Скопје	18,81%	0	0%
3.	Проект Менаџмент Консалтинг	5,92%	0	0%
		100%	0	0%

113. Како што може да се воочи од горенаведените пресметки, во случај на продажба на постројката на ТЕ-ТО за 40% или 33% од Сметководствената вредност, необезбедените доверители од повисок исплатен ред би се намириле делумно но во повисок процент од предвидениот со Планот за реорганизација од 06.06.2018 година додека необезбедените доверители од понизок исплатен ред воопшто не би се намириле.

114. Поради горе наведеното, останувам на мислењето дека основано е да се очекува дека доверителите од повисок исплатен ред во кои спаѓа и ГАМА би се намириле во повисок процент во стечајна постапка на ТЕ-ТО во споредба со намирувањето со Планот за реорганизација од 06.06.2018 година.

3. ЗАКЛУЧОК

115. Поради горенаведеното, останувам на мислењето дека предстечајната реорганизација на ТЕ-ТО се водела во спротивност со Законот за стечај и Националните стандарди за стечај.

Дејан Костовски

Скопје, 04.08.2023 година